

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Държавна агенция за бежанците
при Министерския съвет

ДОКЛАД

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВНА
АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ
ПРИ МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ**

ЗА 2025 Г.

София 2026 г.

Съдържание

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	2
I. СТРУКТУРА	3
II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОДИШНИТЕ ЦЕЛИ ЗА 2025 г.	4
1. Постигане на устойчивост по отношение подобряване качеството на процедурата за международна закрила.....	4
2. Ефективен принос на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет формиране и провеждане на политики в областта на международната закрила в контекста на текущите процеси в Общата европейска система за убежище	22
3. Пълно финансово обезпечаване на потребностите на структурите в състава на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет с бюджетни средства и средства по програми на Европейския съюз. Повишаване на ефективността и ефикасността при управлението на предоставените средства. Осъществяване на строг контрол при разходването им.	31
4. Управление и развитие на човешките ресурси на основата на ефективен подбор, оценка, стимулиране и обучение на персонала.	33
5. Устойчиво поддържане на качеството на условията за прием и настаняване в териториалните поделения на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет съгласно приложимите международни стандарти.....	42
6. Повишаване качеството на социална подкрепа и здравни грижи и подобряване на процеса на културна и социална адаптация на търсещите международна закрила чужденци, настанени в териториалните поделения на ДАБ при МС.	47
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	51

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

Съкращение	Пълно наименование
ДАБ при МС	Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет
ЕС	Европейски съюз
ЕК	Европейска комисия
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МВР	Министерство на вътрешните работи
ДМП-МВР	Дирекция „Международни проекти“ - МВР
ДАНС	Държавна агенция „Национална сигурност“
АЕСУ	Европейска агенция за убежище
ФУМИ	Фонд убежище, миграция и интеграция
НФМ	Норвежки финансов механизъм
РГ	Работна група
БТ	Бюро по труда
ТП	Териториално поделение
РПЦ	Регистрационно - приемателен център
ТЦ	Транзитен център
КПМЗ	Качество на процедурата за международна закрила
МД	Международна дейност
СДА	Социална дейност и адаптация
АПОЧР	Административно-правно обслужване и човешки ресурси
ФСДУСОП	Финансово-счетоводна дейност, управление на собствеността и обществени поръчки
ПМЗ	Производство за международна закрила
ПЗТ	Помещение от затворен тип
ЗУБ	Закон за убежището и бежанците
ЗОП	Закон за обществените поръчки
АССГ	Административен съд София-град
ВАС	Върховен административен съд
ВКБООН	Върховен комисариат на ООН за бежанците
АСП	Агенция социално подпомагане
ДСП	Дирекция социално подпомагане
ДАЗД	Държавна агенция закрила на детето
НАП	Национална агенция приходи
РЗИ	Регионална здравна инспекция
НПО	Неправителствени организации
СЖББ	Съвет на жените бежанки в България
БЧК	Български червен кръст
МОМ	Международна организация по миграция
НБПП	Национално бюро за правна помощ
БХК	Български хелзинкски комитет
ОП	Обществена поръчка
ИСП	Информация страни на произход
ГД ГРАО	Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“

ВЪВЕДЕНИЕ

Отредената роля и поддържането на добър имидж изискват от Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет ефективно да провежда държавната политика за предоставяне на международна закрила на чужденци на територията на Република България, извършвана в съответствие със Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Докладът за дейността на ДАБ при МС е изготвен на основание чл. 49 от Закона за администрацията и в изпълнение на чл.10. ал. 1. т. 16 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, в съответствие с утвърдените от председателя на Агенцията годишни цели за 2025 г.

Въпреки отчитането на намаление на незаконните преминавания през първото полугодие за 2025 г., според данни на Евростат броят на хората под временна закрила – алтернативен способ за закрила, заложен в ОЕСУ, достига нови високи нива. Към 30 юни 2025 г. приблизително 4,3 милиона граждани на държави извън ЕС, напуснали Украйна поради руската агресия, са получили статут на временна закрила.

Конфликтите и нестабилността в различни региони продължават да тласкат граждани на трети страни и лица без гражданство към търсене на по-добри и сигурни условия на живот. Това подчертава продължаващия глобален характер на миграционния натиск към Европа.

Променящата се миграционна ситуация в ЕС се отразява върху системите за убежище на държавите, които приемат както чужденци, ползващи се от временна закрила, така и чужди граждани, които търсят международна закрила в по-дългосрочен план. В такава променяща се миграционна обстановка продължи и работата на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС), съвместно с редица други институции и организации.

От началото на юни 2025 г. новото ръководство на ДАБ при МС предприе редица мерки за строго спазване и прилагане принципите за законосъобразност, ефективност и ефикасност. В кратък срок бяха констатирани редица слабости в дейността на ДАБ при МС, основно в регионалните центрове. Ръководството набеляза незабавни мерки за отстраняването им като по тях се работи систематично и положителни резултати се постигнаха още през втората половина на отчетния период.

I. СТРУКТУРА

Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет се ръководи и представлява от председател. При осъществяването на своите функции председателят се подпомага от двама заместник – председатели.

Структурата на Агенцията включва специализирана администрация организирана в три дирекции – „Качество на процедурата за международна закрила” (КПМЗ), „Международна дейност” (МД), „Социална дейност и адаптация” (СДА) и обща администрация, организирана в две дирекции – „Административно-правно обслужване и човешки ресурси” (АПОЧР), „Финансово-счетоводна дейност, управление на собствеността и обществени поръчки” (ФСДУСОП). Структурата включва и три регистрационно приемателни центрове (РПЦ): РПЦ – с. Баня, община Нова Загора, РПЦ – гр. София с три отдела „Производство за международна закрила“ (ПМЗ) – ПМЗ „Овча купел“, ПМЗ „Военна рампа“, ПМЗ „Враждебна“ и РПЦ – гр. Харманли. Един транзитен център (ТЦ) в с. Пъстрогор, община Свиленград.

Общата численост на ДАБ при МС по Устройствен правилник е 395 щатни бройки по служебни и трудови правоотношения.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОДИШНИТЕ ЦЕЛИ ЗА 2025 г.

Настоящият доклад съдържа обобщени данни и сравнителен анализ на постигнатите резултати при съпоставка с предходната година, с тенденции, изводи и препоръки. Изложените статистически данни представляват цифровото изражение на сложно структурирана административна процедура за международна закрила.

ДАБ при МС осъществи законовите си компетенции като изпълни годишните цели за дейността:

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- 1. Прилагане на националната политика по международна закрила и изпълнение на поетите ангажименти в тази област от страна на Република България на ниво ЕС и в международен план.**
- 2. Устойчиво поддържане на условията за прием на лица търсещи международна закрила в Република България и повишаване на качеството на процесите по социална дейност и адаптация.**

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

1. Постигане на устойчивост по отношение подобряване качеството на процедурата за международна закрила;
 2. Ефективен принос на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет формиране и провеждане на политики в областта на международната закрила в контекста на текущите процеси в Общата европейска система за убежище;
 3. Пълно финансово обезпечаване на потребностите на структурите в състава на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет с бюджетни средства и средства по програми на Европейския съюз. Повишаване на ефективността и ефикасността при управлението на предоставените средства. Осъществяване на строг контрол при разходването им;
 4. Управление и развитие на човешките ресурси на основата на ефективен подбор, оценка, стимулиране и обучение на персонала.
 5. Устойчиво поддържане на качеството на условията за прием и настаняване в териториалните поделения на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет съгласно приложимите международни стандарти;
 6. Повишаване качеството на социална подкрепа и здравни грижи и подобряване на процеса на културна и социална адаптация на търсещите международна закрила чужденци, настанени в териториалните поделения на ДАБ при МС.
-
- 1. Постигане на устойчивост по отношение подобряване качеството на процедурата за международна закрила.**

През изминалата 2025г. официално се постави дългоочакваното от Европейския съюз (ЕС) начало на мащабни реформи, свързани с Общата европейска система за убежище (ОЕСУ, Системата). Системата има за цел прилагане на единен подход от държавите относно общи стандарти в процедурите за предоставяне на убежище, унифицирани условия и процедури за прием и настаняване, определяне на държавата членка, която е компетентна да разгледа дадена молба за международна закрила, както и гарантиране съпоставимостта на правата на лицата, на които е предоставена международна закрила. Независимо от напредъка, постигнат по отношение на развиването на ОЕСУ, с цел преодоляване различията между държавите по отношение на процедурите и условията на приемане на кандидатите, процента на признаване и вида на предоставяната международна закрила, през юни 2024 г. влезе в сила Пактът за миграцията и убежището (Пактът). Той обхваща една директива и девет регламента, представлява законодателната рамка на ЕС за управление на миграцията и процесите по приемане на граждани на трети държави и лица без гражданство в дългосрочен план, особено когато държавите са изправени пред значителен миграционен натиск и когато защитават външните граници на Съюза. Предвидено е десетте законодателни акта от Пакта да проявят правния си ефект след 12 юни 2026 г. Дотогава държавите членки са задължени да адаптират съответно националните си закони към новото европейско законодателство. Ангажиментът държавите да обезпечат прилагането на документите от Пакта се оценява като обоснован по време предвид динамиката, регистрирана от международните институции и организации по отношение на миграционните процеси през последните години.

Изменения в националното законодателство в областта на международната закрила.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците, който не получи одобрение на финансовата си обосновка, беше изместен от работата по приоритетния нов закон в областта на убежището, чиято цел е да направи възможно прилагането на Пакта за миграцията и убежището, влязъл в сила на 12 юни 2024 г. В резултат на това съответната мярка в законодателната програма на правителството беше трансформирана от Закон за изменение и допълнение на ЗУБ в приемане на нов закон.

В резултат на създадената от правителството организация (решение № 883 на Министерския съвет от 19 декември 2024 година и заповед на министър-председателя за създаване на работна група) започна работата по проект на нов закон, така че да бъде възможно прилагането на Пакта от 12 юни 2026 г.

Дължимо на обема на въпросите, предмет на уредба и отражението ѝ върху обществените отношения във всички сфери на живота бяха провеждани продължаващи във времето анализи, включително оценки на въздействието. През месец ноември 2025 г. при прилагане на оптимизиран подход и представляващ оптималното за случая решение, беше завършен работен вариант на проект на закон в областта на убежището.

Този проект на закон към декември 2025 г. е в ранна фаза по уточняване на текстове, предварителни обсъждания в рамките на администрацията и в процес по непрекъснато прецизиране и променяне на формулировки. В края на годината беше изработена и предварителната цялостна оценка на въздействието на законопроекта съгласно нормативните изисквания. Цялостната оценка изследва ефектите от законопроекта във всички сфери на обществения живот. Тя е резултат от предварителен анализ, проведен чрез прилагане на подходящ механизъм, основан на строго формализирани и унифицирани процеси, които идентифицират евентуални ефекти от вземани публични решения. Оценката се основава на

данни, минали практики, приноси от обществени консултации, правни параметри от съдебни указания по прилагане на действащи режими. Оценката извежда примери за вероятни добри практики при вземане на решения, както и прогнозира затруднения в този процес.

Оценката на въздействието определя и описва въпрос от значение за обществените отношения, който следва да бъде решен; установява цели, които да бъдат постигнати; формулира варианти на действие, водещи до решаване на въпроса; анализира въздействията на тези варианти и идентифицира най-подходящият от тях – уреден чрез законопроекта. Оценката на въздействието изследва и ефектите от предлагания вариант на действие от гледна точка на разходите, ползите и рисковете, произтичащи от него.

Проектът на закон предстои да бъде публикуван за обществено обсъждане в първите месеци на 2026 година. Процесът по вземане на решения относно структурирането на дейността по работа върху текстовете на националния закон, формирането на работните екипи и строежа на крайния продукт беше повлиян от обхвата на обществените отношения, предмет на Пакта и от целта на европейските норми. Оперативното работата по конкретните текстове на проекта на закон започна през месец юли 2025 г. Този процес е принос ДАБ при МС като водеща институция. Беше създадена необходимата институционална организация, като за кратък период от време, бяха изготвени първоначални проекторазпоредби, по които се получиха и разгледаха предварителни становища и предложения от представители на административните структури към органите на изпълнителната власт.

Тази работа по създаване на проектонормите беше предшествана от сегментно участие на представители на различни организации и държавни органи, останало недовършено по резултат, с оглед срока поставен в заповедта на министър-председателя.

Проектозаконът, който се изработва е в съответствие с ангажиментите, поети от държавата и е продукт, който включва личната отговорност, времето и опита на професионалистите в администрацията и основния принос на водещата институция - Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, чийто експерти се ползват с доверието на своите колеги.

От началото на м. август 2025 г. в ДАБ при МС постъпиха редица сигнали и запитванията от получили закрила лица, свързани с издаването на визи на членове на семейството им след получено разрешение за събиране на семейство по реда на чл. 34 от ЗУБ. От страна на Агенцията се установи, че запитванията постъпват поради приетия от Народното събрание на Република България Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (ЗИД ЗЧРБ), обнародван в бр. 52 на Държавен вестник от 27.06.2025 г. С горепосочения ЗИД ЗЧРБ е отменена разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 22, съгласно която „Разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са членове на семейството на чужденец с предоставено убежище, временна закрила или хуманитарен статут - когато документите, удостоверяващи семейните връзки и правото на издръжка, са признати или допуснати за изпълнение по реда на българското законодателство.“ Предвид гореизложеното, на членове на семейството на лица с предоставена международна и временна закрила се отказва издаването на визи, поради липса на правно основание за обратното.

В процеса на съгласуване на Проекта на ЗИД ЗЧРБ, ДАБ при МС информира Министерството на вътрешните работи, че възразява срещу разпоредбата от ЗИД ЗЧРБ, с която се отменя точка 22 поради следните аргументи:

„С отмяната на точка 22 ще остане неуредена определена категория чужденци, на които да бъде разглеждан и разрешаван статут на продължително пребиваване - членове на семейството на чужденец с предоставено убежище или временна закрила.

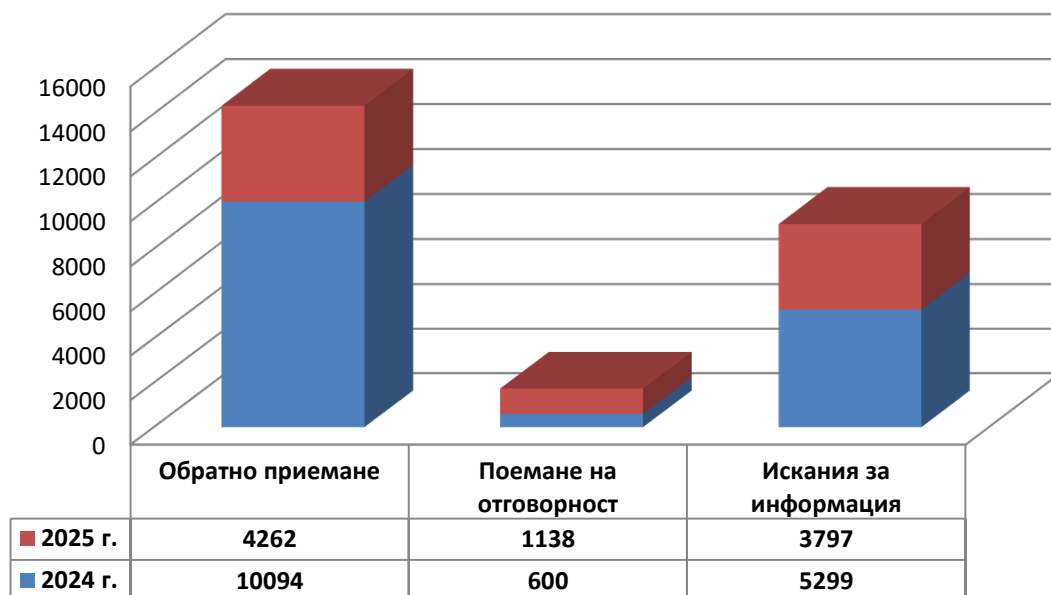
Въпреки отменения текст в посочената разпоредба, в т. 13 от същия член на действащия към настоящия момент ЗЧРБ е посочено, че „Разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са членове на семейството на чужденец, получил разрешение за продължително или за постоянно пребиваване, както и на чужденец с предоставено убежище или международна закрила - когато документите, удостоверяващи семейните връзки и правото на издръжка, са признати или допуснати за изпълнение по реда на българското законодателство;“.

Към настоящия момент, поради измененията в ЗЧРБ, за лица, които са членове на семейството на лица с предоставена временна закрила и е разрешено събирането им на територията на Република България, няма правно основание за издаване на виза по чл. 15, ал. 1.

Прилагане на разпоредбите на Регламент Дъблин

Във връзка с прилагането на Регламент Дъблин III, за периода 01.01.2025 – 31.12.2025 г. са получени общо 9198 искания за обратно приемане, поемане на отговорност и запитвания за информация – с 42% по-малко в сравнение със същия период за 2024 г.

Брой получени искания по реда на Регламент Дъблин

Следва да се отбележи, че 41% от постъпилите искания през тази година са искания за информация, съгласно чл. 34 от Регламента (3797), а не искания за обратно приемане или поемане на отговорност.

За посочения период трите държави, изпратили най-много искания за обратно приемане и поемане на отговорност към Република България, са Германия (общо 1 591 бр.), Франция (857 бр.) като отново втората държава, изпратила най-много запитвания към България е Словения – 933 искания за обратно приемане основно за граждани на Мароко, чиито молби са отхвърлени като явно неоснователни, но са напуснали териториалните поделения преди влизането в сила на постановените решения. Забелязва се и ръст в постъпилите искания от страна на Република Италия – общо 239 през годината и двойно повече отколкото през 2024 г. Голяма част от

постъпилите от италианските власти запитвания касаят лица, за които вече е получавано искане за обратно приемане от друга държава-членка и Република България е определена като компетентната държава.

Получените през годината искания за информация и обратно приемане за непридружени непълнолетни са общо 854 като от отдел „Дъблин“ е изпратено съгласие за обратното приемане на 25 от тях, тъй като за същите са представени доказателства от изпращащата държава-членка че са пълнолетни.

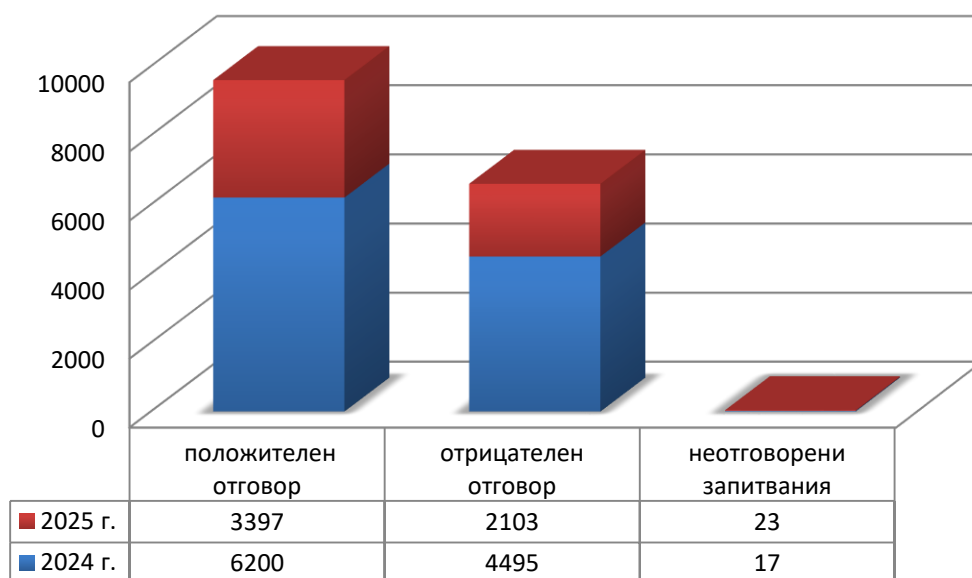
През годината продължи установената нова тенденция за получени редица искания за поемане на отговорност по отношение на лица, които имат издадени визи или разрешения за пребиваване от Република България – получените искания са общо 907, като в голяма част за тях е изпратено съгласие и Република България е определена като компетентна да разгледа подадените от тях молби за международна закрила.

Към края на отчетния период 99% от всички постъпили и обработени запитвания от другите държави се отговарят в регламентирания срок. За 2025 г. от страна на служителите в отдел „Дъблин“ са изпратени общо 5 500 отговора на запитвания за обратно приемане и поемане на отговорност. Едва за 23 получени искания не са изпратени отговори в законоустановения срок.

Тъй като за едно лице могат да постъпят запитвания от няколко различни държави, беше извършен преглед на постъпилите запитвания, от който се установи, че общия брой лица, за които Република България е поела отговорност през 2025 г. (поради липса на отговор или с изричен положителен отговор) е около 2500.

За 1 777 от изпратените положителни отговори са получени известия от държавите-членки, според които прехвърлянето на лицата не може да бъде осъществено в регламентирания шестмесечен срок, тъй като последните са се укрили и са в неизвестност. За 63 от приетите лица е получена информация, че отговорността на Република България отпада, тъй като същите са се завърнали доброволно в страната си на произход или питащата държава-членка е решила да разгледа молбите им за закрила.

Отговори на входящи искания, постъпили по реда на Регламент Дъблин

За 2025 г. са постъпили общо 3 797 запитвания за информация от държавите членки, като 87% от тях (3319 бр.) са само от Федерална република Германия. Отговорите на запитвания за информация спомагат значително за доброто сътрудничество на Република България с останалите държави-членки, тъй като по този начин другата държава може да прецени, че няма основания за изпращане на запитване за обратно приемане (в случаите на непридружени непълнолетни лица или лица с вече предоставена международна закрила). От немските власти се получават и множество запитвания за информация за лица, за които Република България вече не е отговорна тъй като са изтекли сроковете за изпращане на запитване съгласно разпоредбите на Регламент Дъблин. През отчетния период са изпратени общо 3826 отговора на искания за информация, като неотговорените към 31.12.2025 г. искания са 27.

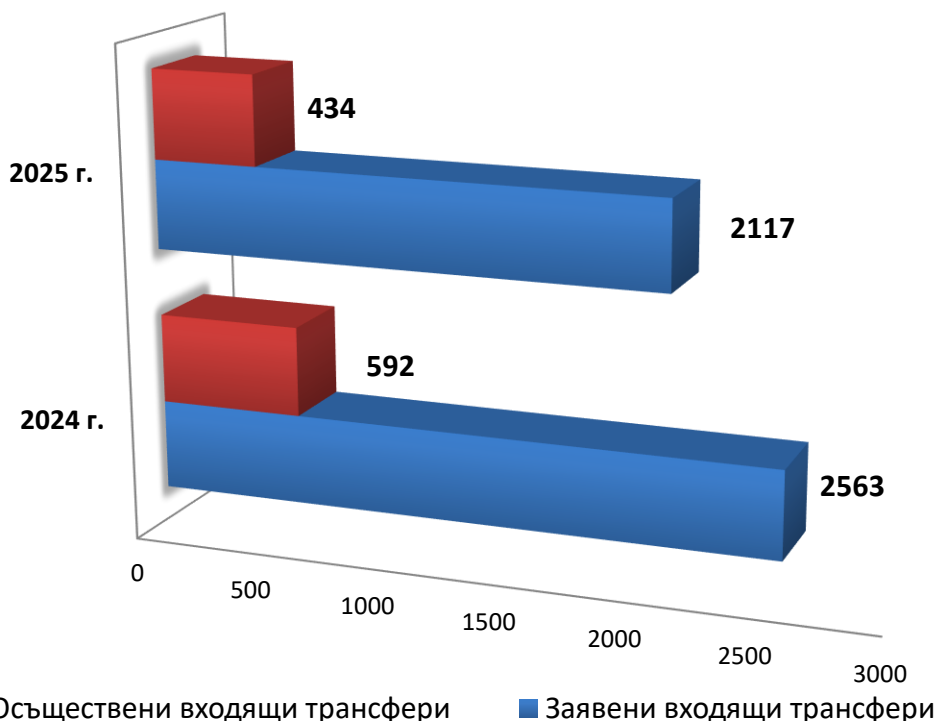
През 2025 г., за пръв път от 2021 г. насам се забелязва спад в общия брой заявени прехвърляния по реда на Регламент Дъблин. Заявените към 31.12.2025 г. входящи трансфери са общо 2 117, но едва 20% (434) от тях са осъществени и лицата са пристигнали на територията на страната.

Най-много трансфери са заявени от страна на Федерална република Германия – 1473 лица, но само 221 от тях реално са осъществени.

Република Франция също е заявила прехвърляне за общо 221 лица, но реално пристигналите лица са 12.

За пръв път от 2022 г., Република Унгария е заявила и успешно прехвърлила обратно на българска територия 7 търсещи закрила лица.

Преобладаваща част от лицата, за които се заявяват трансфери са граждани на Афганистан и Сирия. Общо 116 (27%) от прехвърлените чужденци по реда на Регламент Дъблин са предадени на органите на дирекция „Миграция“.

По отношение на изходящите искания, за 2025 г. са изпратени общо 99 искания до други държави-членки – 6 искания за информация, 65 искания за обратно приемане за 58 лица и 28 искания за поемане на отговорност за 44 лица. 6 от изпратените искания са за непридружени

непълнолетни и малолетни лица, които имат роднини на територията на друга държава членка, а 13 – за жени, чиито съпрузи пребивават легално на територията на Европейския съюз. Най-много запитвания са изпратени до Германия – 47.

Общо получените отговори по изходящи запитвания през 2025 г. са 98, като това включва и отговори на запитвания от изминалата 2024 г. От тези отговори, 15 са положителни, а 75 – отрицателни. Част от получените отрицателни отговори (19) касят лица, които са били върнати в страните си на произход и отговорността на запитаната държава-членка е отпаднала съгласно чл. 19 (3) от Регламента. За 7 от лицата е установено, че имат предоставена закрила в друга държава-членка.

За 10 от отрицателните отговори са изпратени молби за преразглеждане на отказа и запитаната държава-членка е поела отговорността за лицата съгласно разпоредбите на Регламента, с което общия брой на искания, които са приети от други държави-членки за изминалата година достига 25.

Продължава отбелязаната през 2024 г. тенденция по отношение на изходящите запитвания засягащи случаите на събиране на семейство. Съобразно указанията по Пътната карта за трансфери и следствие на доброто сътрудничество между държавите-членки, случаите се обработват по-бързо без излишни формалности и неоправдани искания за предоставяне на допълнителни доказателства и преводи на документи.

По отношение на прехвърлените лица от страна на Република България за отчетния период, 41 лица са трансферирани към други държави-членки, а четири лица (майка с придружаващите я деца) са стигнали до компетентната държава-членка след самоволното им напускане на териториалното поделение на ДАБ. От всички прехвърлени лица 11 са непридружени непълнолетни. Общо за 3 търсещи закрила лица предстои организирането на прехвърляне към компетентната държава-членка.

Във връзка с приложението на Регламент Дъблин, служители на отдел „Дъблин“ изготвиха 85 решения на решаващ орган като 29 от тях са решения, с които се разрешава прехвърлянето на чужденеца в компетентната държава-членка. Три от решенията на решаващ орган (две решения, с които се разрешава прехвърляне и едно решение за отказ от прехвърляне) са обжалвани пред административния съд. Една от жалбите срещу решението за прехвърляне е отхвърлена с решение на Административен съд София – град, а по останалите две предстои насрочване на открито съдебно заседание.

През 2025 г. в ДАБ при МС постъпи комуникация от Европейската комисия, в която подробно е описано състоянието на миграционната система в Република Гърция както и постигнатия напредък за последните десет години, в които страната е подложена на засилен миграционен натиск.

В съобщението е изрично упоменато, че ”Цялостно условията на прием в центровете на континента са се подобрили значително от 2015 г. насам и могат да се считат за задоволителни по отношение на съоръженията, инфраструктурата, оборудването и предоставяните услуги, включително с финансова подкрепа от ЕС. В този контекст е важно да се отбележи, че съществуващите пропуски не се равняват на недостатъци, по смисъла на член 3 пар. 2 от Регламента „Дъблин III“, т.е. на особено висока степен на тежест, причиняваща ситуация на крайна материална бедност, която не позволява на кандидата да задоволи най-основните си нужди.“

Предвид гореизложеното Комисията съобщи, че „Прехвърлянията по Дъблинския регламент към Гърция следва да се извършват по същия начин, както за останалите държави членки, т.е. без изискването за индивидуални гаранции, препоръчани от Комисията в нейната Препоръка (ЕС) 2016/1117, и в съответствие с практиката на Съда относно тълкуването на член

3, параграф 2 от Регламент (ЕС) 604/2013. Следователно настоящата препоръка вече не следва да се прилага.“

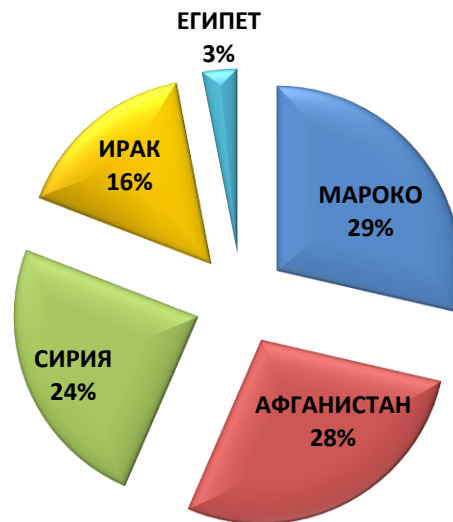
С оглед на получена от ЕК информация се изготви предложение за отмяна на Заповед № 419/29.07.2011 г. на Председателя на ДАБ при МС. С цитираната заповед е наредено ДАБ при МС да прекрати прилагането на чл. 3, т. 1 от Регламент (ЕС) 343/2003 на Съвета по отношение на чужденци, за които има индикации, че Република Гърция е отговорна да се произнесе по молбата им за закрила като молбите на тези чужденци следва да се разглеждат в Република България. Предвид препоръката на ЕК, отправена в полученото съобщение, се установи, че не са на лице основания за Република България да разглежда молбите за закрила на лица, които Република Гърция може и следва да приеме обратно на територията си в случай, че са изпълнени условията на Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета. В тази връзка със Заповед на председателя на ДАБ при МС беше одобрено отменянето на горесцитираната заповед и се възобнови изпращането на запитвания към Република Гърция. За отчетния период към гръцките власти са изпратени 11 запитвания, но всички са отказани поради вече неприложимата препоръка на Комисията. При изпратено искане за преразглеждане на отрицателен отговор, гръцките власти не изпращат окончателното си решение, поради което молбите за закрила все пак се разглеждат от ДАБ при МС.

Въпреки положените усилия от страна на служителите в отдел „Дъблин“ и спазването на всички срокове и задължения, свързани с прилагането на Регламента, необходимостта от допълнителен човешки ресурс, който да обезпечи дейностите в отдела е силно необходима. Към настоящия момент, отделът се състои от трима експерти, двама служители на трудово правоотношение и началник на отдел като предвид множеството нови задължения, които ще бъдат вменени на звената „Дъблин“ с Пакта за убежище и миграция, в Националния план е заложено увеличаване на капацитета на българския отдел „Дъблин“, с оглед спазването на новите срокове и условия, които Република България е длъжна да прилага.

Информация, свързана с молби и решения по подадени от граждани на трети страни и лица без гражданство молби за предоставяне на международна закрила

През изминалата 2025 г. продължи наблюдаваният спад на общия брой молби за международна закрила, подадени в Република България. За разлика от 2024 г., когато молбите за международна закрила достигнаха общо 12 250 бр., то през 2025 г. броят им е със 70% по-малко - 3 895 бр. Значително е намалял броят на молби за закрила, подадени от граждани на Сирия – докато за 2024 г. общо 7 646 сирийски граждани са потърсили закрила у нас, то за 2025 г. подадените молби за международна закрила са едва 823. Голям брой сирийски граждани в процедура по реда на ЗУБ са подали и заявления, с които оттеглят подадените от тях молби за закрила, тъй като желаят да се завърнат доброволно в страната си на произход – от общо подадени 231 лица с оттеглени молби за закрила през 2025 г., 173 са именно сирийски граждани.

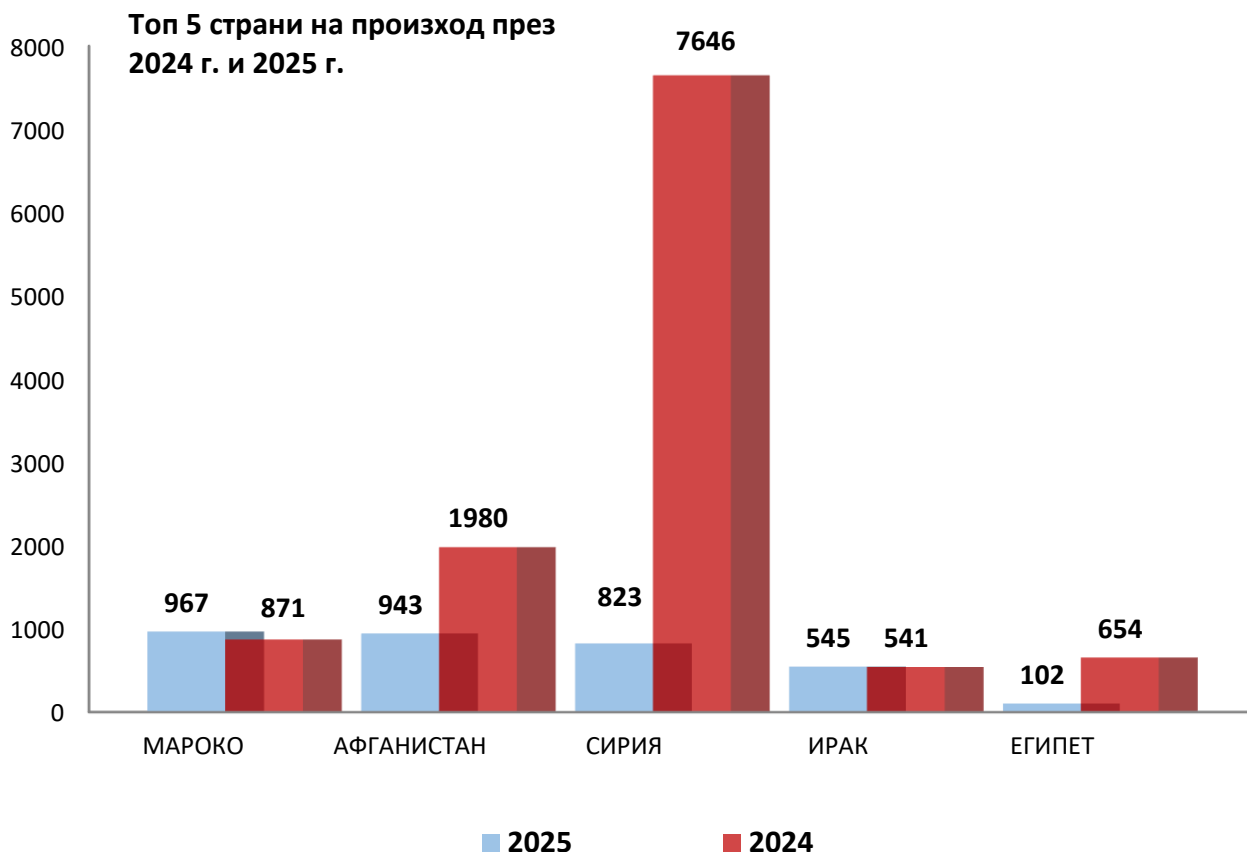
Топ 5 страни на произход през 2025

Двойно по-малко са и молбите за закрила, подадени от граждани на Афганистан. Не се запази и тенденцията за покачване броя на молбите за закрила от египетски граждани – от 654 молби през 2024 г., до 102 за 2025 г. Въпреки това, тревожно обстоятелство е, че 75% от молбите, подадени от граждани на Египет, са от непридружени непълнолетни лица на възраст между 14-17 години. Като стабилен през годините се запазва общият брой марокански граждани, които са потърсили закрила в страната, но предвид драстичния спад в молбите за закрила от сирийски и афганистански граждани, за пръв път в Република България, Мароко е страната на произход на най-много търсещи закрила лица.

Драстично е спаднал общият брой непридружени непълнолетни лица, потърсили закрила в Република България – от 2 604 през 2024 г. до 573 през 2025 г. Данните показват и положителна тенденция по отношение на молбите за закрила, подадени от непридружени деца спрямо общия брой молби – през 2024 г. 21% от подадените молби за закрила са именно от непридружени деца, а през 2025 г. се наблюдава спад до 15%.

Към 31.12.2025 г. лицата в процедура са общо 1 632 бр – най-ниският брой на лица в процедура от м. юни 2021 г. до сега.

За цялата 2025 г. Председателят на ДАБ при МС е предоставил международна закрила на общо 959 лица – издадени са 62 решения за предоставяне на статут на бежанец и 897 решения за предоставяне на хуманитарен статут. В тази връзка от страна на ДАБ при МС са съгласувани общо 3 667 заявления за издаване на български документи за самоличност на лица с предоставена международна закрила. Изготвени са и над 200 удостоверителни документа за лица, получили международна закрила, които да послужат пред различни институции в Република България.

Информация за лицата, потърсили закрила и за взетите през първите тримесечия на 2024 г. и 2025 г. решения						
Период	Брой лица, потърсили закрила	Предоставе н статут на бежанец	Предоставе н хуманитарен статут	Отказ	Прекратено производство	Общ брой решения
2025 г.	3 895	62	897	3 703	2 428	7 090
2024 г.	12 250	56	4 894	3 141	7 299	15 390

През 2025 г. общо 54 лица са настанени в помещение от затворен тип към ДАБ при МС поради наличие на основания по реда на чл. 45б от ЗУБ - представляват заплаха за обществения ред и националната сигурност; самоличността им не може да бъде безспорно установена, има

риск да се укрят или с действията си системно са нарушили правилника за настаняване в териториалните поделения на Агенцията, което е поставило в риск обществения ред и сигурността на настанените и/или служителите в местата за настаняване на ДАБ при МС.

През годината се предприеха действия и по инициране на процедура по прекратяване на предоставената международна закрила на лица, които са получили българско гражданство. Спрямо посочените лица е приложима нормата на чл. 17, ал. 1, т. 4 от ЗУБ и в тази връзка е и увеличението на броя решения за прекратяване на предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут. По данните, налични в ДАБ при МС, през 2026 г. предстои изготвянето на решения за прекратяване на предоставена международна закрила на приблизително 500 лица, получили българско гражданство.

Съгласно европейските правни актове (конкретно Директива 2013/32/ЕС) и Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), информацията за страни на произход е един от съществените елементи на процедурата на международна закрила. В този смисъл мисията на направление „Информация за страни на произход“ (ИСП) е насочена към изпълнението на целта за постигане на устойчивост на високото качество на производството за международна закрила.

Основен продукт на направление ИСП са справките с информация за страни на произход на кандидати за закрила, а основните потребители на въпросните справки са интервюиращи органи и юрисконсулти на ДАБ при МС, Администрацията на Президента, ОДМВР (най-вече Видин и Хасково) и потенциално други държавни институции.

Качественото изпълнение на вменените на направление ИСП дейности е обвързано и следва да спомогне за поддържане на качеството на производството за международна закрила.

Общият брой изготвени справки за периода 01.01.2025 г. – 31.12.2025 г. е 263, от които 123 за съда, 134 по заявка на интервюиращи органи и 6 за ОДМВР-Хасково.

Общият брой държави, за които са били изготвени справки е 23, като Топ 5 държави включва Сирия, Русия, Афганистан, Турция и Палестина (Ивицата Газа). През отчетния период продължава устойчивата тенденция в броя на запитванията за четирите северноафрикански страни (Мароко, Алжир, Тунис и Египет).

На 23 януари 2025 г. експерт по ИСП участва в проведена в Брюксел среща на експертната работна група по сигурните трети страни, в рамките на сътрудничеството между държавите, подкрепящи инициативата за търсене на иновативни решения.

На 10 юни 2025 г. експерт по ИСП участва в заседание на работна група „Убежище“, проведено в Брюксел и фокусирано върху концепциите за сигурни страни на произход и трети сигурни страни.

В периода 15-16 октомври 2025 г. експерти по ИСП участваха в организирано от Агенцията на ЕС в областта на убежището (АЕСОУ) и проведено в Малта обучение на тема „Въведение в информацията за страни на произход“. Синтезиран доклад с информация от семинара бе изпратен на директорите на всички териториални поделения на ДАБ при МС.

Предстоящи дейности за изпълнение от страна на направление ИСП:

- Провеждане на обучения на служителите, пряко ангажирани с процедурата за международна закрила, относно актуалните Насоки за страни на произход Сирия и Иран, изготвени от Агенцията на ЕС в областта на убежището (АЕСОУ);

- Еднодневни и предназначени основно за новоназначени служители обучения по модулите на АЕСОУ „Техники на интервюиране“, „Оценка на доказателствата“ и „Работа с уязвими групи“;

- Търсене на решение за придобиване на електронна платформа за съхранение на ИСП (сходна с понастоящем нефункциониращия „Ресурсен център за страни на произход“ (РЦСП)).

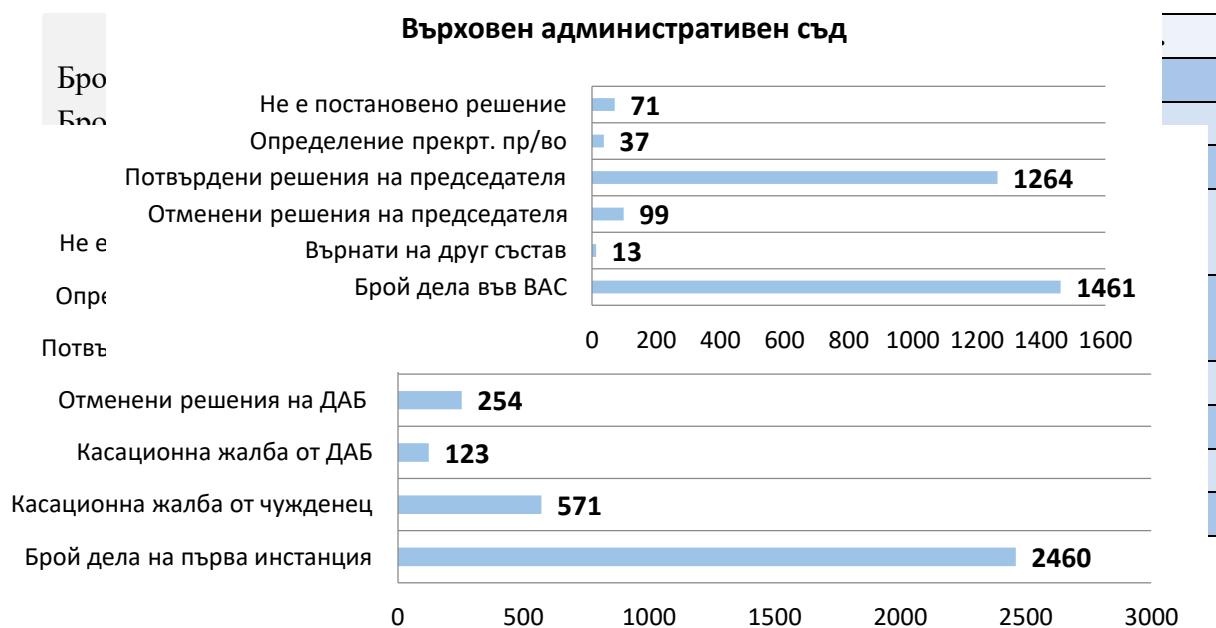
Първите две дейности са взаимосвързани и изпълнението им би трябвало да доведе до съществено повишаване на качеството на процедурата за международна закрила, чрез повишаване на знанията и уменията по конкретни съставни компоненти на същата (оценка на доказателствата, техники на интервюиране, работа с Насоките на АЕСОУ).

Осъществяване на процесуално представителство по жалби по реда на ЗУБ

Във връзка с осъществяването на процесуалното представителство, през отчетния период юрисконсултите от териториалните поделения на ДАБ при МС и ДАБ при МС се явиха на общо 3 921 дела пред първа и втора инстанция, респ. Административен съд по настоящ адрес на търсещите закрила лица и Върховен административен съд (ВАС).

Към 31.12.2025 г. съдилищата в страната са се произнесли с 2 352 решения, 2 098 от които (89%) са в полза на ДАБ при МС, а 254 са в полза на чужденеца, обжалвал решението. Общо седем от обжалваните решения са обявени за нищожни от административните съдилища в страната. Във връзка със съдебните решения, с които се отменят издадените от председателя на ДАБ индивидуални административни актове, са изготвени и подадени **123** касационни жалби от юрисконсултите в ДАБ при МС.

През изминалата 2025 г. ВАС е постановил общо 1 376 решения, 1264 от които са в полза на председателя на ДАБ, а 99 са в полза на чужденеца, като решенията на председателя на ДАБ са окончателно отменени и в тази връзка са изготвени писмени указания към интервюиращия орган. Тринадесет от делата са върнати на първа инстанция за разглеждане от друг съдебен състав и ново произнасяне.

Осъществяване на контрол върху качеството на процедурата за международна закрила и териториалните поделения на ДАБ при МС

Констатираната спокойна миграционна обстановка на територията на Република България е очевидна и от съотношението на средно настанени лица във всички териториални поделения на ДАБ при МС. Докато през 2024 г. средната запълняемост на центровете е била 48%, то през 2025 г. средният процент на запълняемост на капацитета е 22%. За отчетния период в териториалните поделения на ДАБ при МС са приети 3 504 лица – тройно по-малко от 2024 г. Същото позволява на ДАБ при МС да изпълнява задълженията си по осигуряване на подслон на търсеците закрила лица въпреки драстично намаленият капацитет за прием, но предвид новите задължения, които се вменят с Пакта за убежище и миграция, необходимостта от разкриване на допълнителни центрове за настаняване е все по-наложителна. В съответствие с новото законодателство, държавите-членки са длъжни да осигурят необходимите условия и ресурси, за да изпълняват задълженията си по разглеждане на молбите за закрила, скрининг и връщане като подходящи и адекватни условия за прием не са изключение от тях. Необходимостта от осигуряване на центрове за настаняване е основна част от Плана на Република България за изпълнение на Пакта за убежище и миграция.

През 2025 г., от страна на ДАБ при МС бяха предприети действия по обособяването на помещение от затворен тип (ПЗТ) към Транзитен център (ТЦ) – с. Пъстрогор. Същото се наложи предвид необходимостта от освобождаване на помещенията СДВНЧ – София (Бусманци), които бяха предоставени на ДАБ при МС за временно и безвъзмездно ползване, с оглед изтеклия договор и необходимостта от допълнителен капацитет за извършване на скрининг, съобразно изискванията на Пакта за миграция и убежище на задържани във вътрешността на страната лица. Със заповед на Председателя на ДАБ при МС към ТЦ – с. Пъстрогор бяха обособени 16 места за настаняване в ПЗТ за търсеци закрила лица, с което общия капацитет на ТЦ-Пъстрогор за настаняване на търсеци закрила лица се намали от 300 на 200 лица. Към 31.12.2025 г. общия капацитет на ДАБ при МС за настаняване на търсеци закрила лица е 3 125 места. Бе актуализиран „Правилник за настаняване и вътрешен ред в помещения от затворен тип в териториалните поделения на ДАБ при МС“. Лицата, които бяха настанени в ПЗТ – Бусманци бяха преместени в ПЗТ към ТЦ – с. Пъстрогор, като продължават да се ползват от всички полагащи им се права по чл. 45д от ЗУБ.

През изминалата година, служители на ДАБ при МС извършваха планови, извънпланови и тематични проверки в териториалните поделения на ДАБ при МС в страната, с оглед осъществяване на контрол върху качеството на процедурата. По време на проверките се осъществи преглед на неприключилите административни производства, като резултатите от тях бяха представени на Председателя на ДАБ при МС. През годината от ДАБ при МС продължи и подходът по изготвяне на писмени указания за всеки индивидуален случай при констатирани несъответствия или практики, които са в разрез със ЗУБ и Вътрешните правила за провеждане на производството за международна закрила. Въпреки подобреното качество при изготвянето на проекторешения от интервюиращите органи, продължава да се забелязва разлика в практиката в различните технически дейности, които се осъществяват от служителите на ДАБ при МС в хода на производството.

От страна на ДАБ при МС продължава ежедневното предоставяне на указания при казуси от технически и правен аспект.

С оглед повишаване на квалификацията на служителите, ангажирани с производствата по реда на ЗУБ, през изминалата 2025 г., експерти от ДАБ при МС и териториалните поделения преминаха редица обучения, сред които:

- “Процедури за убежище, съобразени с нуждите на децата – интервюиране на деца, търсещи международна закрила”;

- „Анализ и оценка на доказателствата“;
- „Идентификация и оценка на уязвимост“
- „Прилагане на инструмент на АЕСУ за самооценка на условията за прием“
- „Работа с класифицирана информация“
- Обучения по темата за ЛГБТИК+ права.

С оглед подобряване на качеството на процедурата, беше проведена кореспонденция с представители на АЕСОУ относно разработването на нов образец за провеждане на интервюта с търсещи закрила лица. В резултат на съвместната работа между ДАБ при МС и представителите на АЕСОУ, беше разработен образец, който е съобразен с насоките на АЕСОУ за провеждане на интервюта с търсещи закрила лица. Образецът позволява в хода на интервюта да бъдат подробно разгледани конкретните заявления на кандидата, съобразено с неговата възраст, пол и/или уязвимост, като към него са разработени и 4 бр. приложения, които да се използват като допълнителни насоки от интервюиращите органи в зависимост от направените от кандидата изявления или установените факти и доказателства чрез представените от него документи. Въпросите от новия образец на интервю са адаптирани на достъпен за кандидата език и без използването на сложна терминология, което позволява по-лесната комуникация с кандидата в хода на интервюта. Образецът е въведен за използване в ТП на ДАБ при МС в края на 2025 г., след проведено обучение на служителите от страна на АЕСОУ.

Временна закрила

В началото на 2025 г. от страна на ДАБ при МС бяха предприети съответните мерки във връзка с удължаването на временната закрила. Изготвените от страна на ДАБ при МС проекти на решения на Министерски съвет за удължаване на срока на временната закрила и утвърждаване на образци на регистрационни карти на лица с предоставена временна закрила бяха представени за одобрение в Министерския съвет на Република България.

С Решение № 79 от 20.02.2025 г. на Министерския съвет на Република България за изменение на Решение № 144 на МС от 10 март 2022 г. за предоставяне на временна закрила на разселени лица от Украйна, срокът на действие на временната закрила в Република България се удължи до 04.03.2026 г., а с Решение № 78 от 20.02.2025 г. на същия колективен орган беше утвърден нов образец на регистрационна карта на лице с предоставена временна закрила. След утвърдените решения стартира процес на пререгистрация за временна закрила, чийто краен срок беше 30.04.2025 г. От страна на ДАБ при МС се работеше активно и по разработването на Решение на Министерския съвет за приемането на хуманитарна програма за подпомагане на украинските граждани с предоставена временна закрила.

За периода на пререгистрацията бяха пререгистрирани общо 45 935 чужденци с временна закрила в Република България. Към 31.12.2025 г. на територията на Република България са регистрирани общо 223 817 лица с предоставена временна закрила, като от тях с

валидни регистрационни карти за временна закрила са общо 87 451. С оглед своевременната пререгистрация на чуждите граждани, ДАБ при МС отново получи съдействие от органите на МВР като за периода февруари – април, ДАБ при МС осигури достъп до системата за регистрация на общо 2086 служители на МВР и бяха предоставени указания за работа със системата и преиздаването на регистрационните карти.

През отчетния период юрисконсулти от ДАБ при МС осъществиха процесуално представителство и по дела, образувани от лица с предоставена временна закрила срещу решения на Междуведомствена работна група за оценка на уязвимост и определяне на нуждата от настаняване на украински граждани с временна закрила към Националния оперативен щаб.

Предвид променения образец на регистрационните карти и удължения срок, отново започнаха да постъпват сигнали от чужденци, на които е предоставена временна закрила в Република България, които срещат трудности при пътуванията и пребиваването си на територията на Европейския съюз, тъй като издаденият им от Република България документ не присъства в списъка с разрешения за пребиваване съгласно чл. 39, т.1, б. „а“ от Регламент (ЕС) № 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници).

ДАБ при МС отправи повторно запитване до компетентните структури да бъдат предприети спешни действия за актуализиране на списъка с разрешения за пребиваване по реда на чл. 39 от Кодекса на шенгенските граници, като през м. юли 2025 г. списъкът беше актуализиран, без да се посочва датата на валидност на регистрационната карта, за да се избегнат допълнителни актуализации. За пръв път в списъка фигурират и картите на лица с предоставена международна закрила и удостоверенията за пътуване зад граница.

С Решение за изпълнение (ЕС) 2025/1460 на Съвета от 15 юли 2025 година, срокът за временната закрила се удължи до 04.03.2027 г. От ДАБ при МС се изготви предложение за удължаване на временната закрила на национално ниво, като предстои същото да бъде внесено в Министерския съвет през 2026 г.

От страна на Съвета и държавите-членки се прие и стратегия за преход от временната закрила, за да се осигури законното пребиваване на лицата, които не желаят да се завърнат в Украйна след приключване на войната и са се интегрирали в обществата на държавите, в които пребивават. Основния фокус на дискусиите между държавите-членки е да не се натоварват системите за убежище и закрила, тъй като ако многомилionen брой украински граждани, които се намират на територията на Европейския съюз подадат молби за международна закрила след изтичане на срока на временната закрила, системите на всички държави-членки биха били изложени на риск.

Сътрудничество с международни и неправителствени организации.

Агенцията координира и организира провеждането на ежемесечните координационни срещи на ДАБ при МС с представители на Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН), Международната организация по миграция (МОМ), Българския Червен кръст (БЧК) и много други организации. Срещите дават възможност за открит диалог и предоставят възможност за разглеждане на широк набор от актуални въпроси, свързани с международната закрила.

Упражняване на контрол за законосъобразност на процедурата за международна закрила по молби, подадени от граждани на трети държави и лица без гражданство

Изложените статистически данни представляват цифровото изражение на сложно структурирана административна процедура за международна закрила на граждани на трети държави и лица без гражданство. Тази процедура обхваща поредица от административни производства, основани на процес по преглед, анализ и оценка на обстоятелства и факти, които задават мотивите на индивидуалните административни актове, предвидени в закона.

Почти всички административни производства, установени от ЗУБ подлежат на оперативен контрол за законосъобразност, който се упражнява от специализираната дирекция „Качество на процедурата за международна закрила“, с изключение на производствата, провеждани пряко от държавни служители, които по силата на индивидуален административен акт, упражняват функциите на решаващ орган, съгласно регламент на ЕС.

През отчетния период служителите от специализираната администрация на ДАБ при МС провеждаха редица обучения на служителите от териториалните поделения. Обучения бяха изнесени както за новоназначени служители, така и на дългогодишни служители с цел уеднаквяване на практиката на териториалните поделения, анализ и необходимост от подобряване на становищата на интервюиращите органи, с оглед наблюдаваната и анализирана съдебна практика във връзка с прилагането на ЗУБ. Специално обучение беше извършено след приемането на Решение № 247 на Министерски съвет от 03.04.2024 г., с което се утвърди списъка на сигурни страни на произход и трети сигурни страни за лицата, подали молби за международна закрила. Съгласно разпоредбите на ЗУБ (чл. 13, ал. 1, т. 13 и т. 14), молба за закрила може да бъде отхвърлена като явно неоснователна в случай, че чужденецът идва от сигурна държава по произход или идва от трета сигурна държава, при условие че ще бъде приет в нея. Служители на ДАБ при МС периодично провеждат обучения, на които се представя актуалната обстановка в Близкия изток с цел да се повиши осведомеността на администрацията на ДАБ при МС, да се извърши анализ на ситуацията на база последните развития и евентуалните миграционни потоци, които могат да достигнат до територията на Република България.

Териториалните поделения на ДАБ при МС

Със Заповед № РД-05-712/21.10.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, етаж II (втори) от сграда „В“, находяща се в Транзитен център с. Пъстрогор, обл. Хасково, общ. Свиленград, м-ст „Мешелика“, имот с номер 087010, с предоставени права за управление на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет, с акт за публична държавна собственост № 6521 от 28.10.2013 г., е определен като отделно обособено помещение от затворен тип.

Издадена е и заповед сградата да се подготви и оборудва за експлоатация като помещение от затворен тип. Помещенията се обезопасят технически съгласно изискванията на МВР по отношение охранителния и пропускателен режим и с изискванията за пожарна и аварийна безопасност.

Съгласно изменение и допълнение на закона за МВР, охраната на центровете от месец ноември вече се осъществява от МВР.

В съответствие с новото законодателство, държавите-членки са длъжни да осигурят необходимите условия и ресурси, за да изпълняват задълженията си по разглеждане на молбите за закрила, скрининг и връщане като подходящи и адекватни условия за прием не са изключение от тях. От страна на ръководството на ДАБ при МС се направи запитване до министерство на отбраната за предоставяне на сгради с отпаднала необходимост, които да бъдат пригодени за центрове за настаняване с капацитет от 300 до 400 места, на което се получи положителен отговор и предстои процедура по прехвърляне на 3 имота.

Освен значението на разширяването на капацитета на ДАБ при МС на европейско ниво, разкриването на допълнителни териториални поделения би спомогнало значително и за икономическия растеж и трудовата заетост в страната. Допълнителни места за настаняване в населените области водят до набирането на служители, които да са ангажирани пряко с процедурата по предоставяне на международна закрила – регистратори, настанители, интервюиращи органи, юристи, служители на ръководни позиции, служители ангажирани с поддръжката и облагородяването на центрове, компании за кетъринг, които да са пряко ангажирани с изхранването на търсещите закрила лица, охрана, социални работници, процесуални представители, които да представляват непридружените малолетни и непълнолетни лица по време на производствата им както и допълнителна ангажираност на съдебната власт на териториите на областите.

Липсата на места за настаняване, които да отговарят на заложените условията и минимални стандарти за прием би довела до недопустимо нарушение на европейското законодателство и недостатъчно добра подготовка по промените, заложи в Пакта за миграция и убежище – обстоятелство, което освен риска за нарушаване правата на търсещите закрила лица, може да се сметне като сериозно основание от страна на Европейската комисия за откриване на процедура по установяване на нарушения срещу Република България. Към настоящия момент от страна на ръководството на ДАБ при МС са предприети всички възможни способности за проучване на възможността за разширяване на капацитета или възвръщане на предходния капацитет след извършване на необходимите ремонти и реновиране на помещенията.

Проект за дигитализация на производството за международна закрила в ДАБ при МС

Приемането на Република България в Европейския съюз през 2007 г., както и множеството промени, които Европейската система за убежище претърпя през последните години, неминуемо се отразиха и в националното законодателство в областта на международната закрила. С оглед на обстоятелството, че горепосочените събития се случиха след разработването на АИС-„Бежанци“, голяма част от промените, които станаха и задължителен етап от процедурата за международна закрила по реда на ЗУБ, не са включени във функционалностите на системата. Към настоящия момент множество от работните процеси, свързани с провеждане на производството за международна закрила, не са дигитализирани и се извършват ръчно и на хартиени носители. Развитието на технологиите в последните години, както и многократно увеличил се миграционен поток доведе до нарасналата необходимост от изграждане на нова автоматизирана и интегрирана база данни за търсещи и получили международна закрила в Република България лица, която включва всички процеси от процедурата за международна закрила (в т.ч. и процедурата по реда на Регламент (ЕС) № 604/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета – Регламент Дъблин) и чрез която да се осигури възможността за създаване на изцяло електронни досиета на чужденците

През м. март 2025 г. стартира изпълнението на проект „Дигитализация на процедурата за предоставяне на международна закрила в България“. Проектът е финансиран от Европейския съюз (ЕС) посредством Инструмента за техническа подкрепа (ИТП), а изпълнението му ще се подпомага от техническа експертиза от Европейската комисия. От страна на ДАБ при МС изпълнението на проекта се подпомага от екип, съставен от служители на ДАБ при МС. Официалната среща за откриване на проекта се проведе на 14 април 2025 г. с участието на заинтересованите страни.

Целта на проекта е да подпомогне ДАБ при МС с проектирането на усъвършенствана модулна ИТ система за управление на случаи, която да дигитализира всички етапи от процедурата за международна закрила. Проектът следва да осигури съответствие с правните стандарти на ЕС и да създаде цялостен план за миграция на съществуващите данни/информация от текущата хибридна система към новата усъвършенствана дигитална система, осигурявайки непрекъснатост на работните процеси. Проектът е свързан с ключови приоритети от политиката на ЕС за постигане на екологична и цифрова трансформация и Механизма за възстановяване и устойчивост, насочени към модернизиране на публичната администрация.

Това ще допринесе за постигане на по-бързо обработване на молбите за международна закрила; за по-голяма прозрачност, отчетност и ефективност при администриране на процесите; за по-лесно проследяване на сроковете; за разширяване на възможностите за извличане на обобщени данни.

В допълнение, системата ще позволи не само администриране и документирание на всички стъпки от процедурата за международна закрила, но също така ще осигури възможност на служителите и ръководителите да проследяват/мониторират текущото състояние на случаите, по които работят, както и да анализират и натовареността си и да приоритизират индивидуалните си работни задачи. Ще се осигури възможност за споделяне на информация, включително чрез препращане, споделяне на записи и изготвяне на статистика, която позволява наблюдение и анализ на тенденциите, като по този начин ще се улеснят стратегическите усилия за насърчаване на последователност при вземането на решения в рамките на процедурата за международна закрила. Ще се постигне и по-голяма устойчивост и точност при планирането и прогнозирането на миграционните потоци.

В концепцията са представени основните модули, които трябва да бъдат включени в електронната база данни, както и дейностите, които последната следва да изпълнява, за да бъдат постигнати гореописаните резултати – в т.ч. регистрация, настаняване, контрол на достъпа от/до териториалните поделения, производство, контрол на качеството, съдебно производство, издаване на документи за самоличност, процедура по Регламент „Дъблин“.

Цялостната дигитализация на процедурата за международна закрила ще се постигне чрез изграждане на нова база данни за регистрация, настаняване и администриране на документите и процесите, свързани с процедурата за международна закрила по реда на ЗУБ. Предвижда се дигиталната база данни да е интегрирана със системите на ЕВРОДАК, ДъблиНет, МВР, ДАНС, ГД ГРАО, НАП, Националното бюро за правна помощ и бюрата по труда в страната и др.

Предоставеното съдействие на ДАБ при МС в рамките на проекта ще бъде осъществено чрез изпълнението на следните дейности:

- изготвяне на аналитичен доклад за текущото състояние;
- изготвяне на каталог с изисквания;
- създаване на доклад с добри практики;
- извършване на анализ на нуждите;
- изготвяне на бизнес казус;
- проектиране на модел за бъдещето състояние;
- определяне на задание за обществена поръчка за предвидената дигитална система;
- формулиране на стратегия и план за действие, заедно с комуникационна стратегия.

2. Ефективен принос на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет формиране и провеждане на политики в областта на международната закрила в контекста на текущите процеси в Общата европейска система за убежище

Участие в законодателната дейност на Съвета на Европейския съюз за постигане на балансирана и устойчива национална политика в областта на международната закрила

Във връзка с подготовката за приложение на Пакта за миграция и убежище, през първата половина на 2025 г. фокусът на изпълнението на Националния план за подготовка беше върху договаряне на средствата за Пакта с Европейската комисия (ЕК) на база заявените от ДАБ при МС нужди – инфраструктура, Евродак станции, автомобили. Преговорите с ЕК, както и цялостната координация на подготовката за Пакта се водят от МВР, дирекция „ЕС и международно сътрудничество“ (ДЕСМС) и дирекция „Международни проекти“ (ДМП). В средата на юни е получено потвърждение от страна на ДМП на МВР, че е приключил процеса на преговори с ЕК относно финансирането, което България ще получи за подготовка на Пакта за миграция и убежище, включително финансирането по изготвените от Агенцията проектни концепции.

Беше изготвен приноса на ДАБ при МС за бъдещата Национална стратегия по миграция на Република България, която е изисквана от ЕК във връзка с новото законодателство.

В тази връзка, за референтния период представители на ДАБ при МС участваха в стратегическата работна група „Управление на миграцията и убежището“ към НСМГУИ, която е ръководена от заместник-министър на вътрешните работи и е натоварена с подготовка за приложението на новото законодателство. Проблем при изпълнение на дейностите, свързани с европейски политики и конкретно подготовката за прилагане на новото законодателство е, че политиките в областта на миграцията са фрагментирани и липсва национална визия, средносрочно и дългосрочно планиране по въпросите на миграция, убежището, интеграцията, както и ефективен координационен процес между отделните елементи на миграционните политики.

Като част от процеса по подготовка на Пакта за миграция беше договорен анекс към Меморандума за сътрудничество между ДАБ при МС и УНИЦЕФ във връзка с необходимостта от подкрепа за изготвянето на предложения за приложимите стандарти и процедури за закрила на детето в съответствие с Пакта на ЕС за миграция и убежище и Националния план за изпълнение.

Във връзка с подготовката на Пакта за миграция и убежище и в рамките на изпълнение на Оперативния план за подкрепа с АЕСОУ, беше създадена вътрешноведомствена работна група за разработване на Стратегия за прием на търсещи закрила в Република България. ДАБ при МС предоставя становища за работните формати на Съвета на ЕС. Работна група „Убежище“ е ангажимент на ДАБ при МС в национален план, като на този етап основните въпроси, които се дискутират са определени аспекти по подготовката за Пакта – финансиране, гранични процедури, планове при извънредни ситуации, задържане и алтернативи на задържането. Към настоящия момент основният фокус на дискусиите в РГ „Убежище“ са концепциите за сигурни страни на произход и трети сигурни страни, като в съответните заседания участва експерт от дирекцията, който изготвя и проектите на национални позиции. За първата половина на годината директор и експерт от дирекцията са участвали в три заседания на работна група „Убежище“.

ДАБ при МС предоставя национални позиции и за заседания на Съветници правосъдие и вътрешни работи (ПВР), както и за Стратегическия комитет за имиграция, граници и убежище (SCIFA). По покана на Дирекция „ЕС и международно сътрудничество“, представител на ДАБ при МС участва в едно от заседанията на Стратегическия комитет за имиграция, граници и убежище (SCIFA). В рамките на заседанието беше обсъдено бъдещето на финансирането от проекти и програми в областта на миграцията и убежището, както и евентуален нов мандат на Агенцията на ЕС за гранична и брегова охрана (ФРОНТЕКС).

През втората част от годината, във връзка със задействане на първия механизъм за солидарност по Пакта за миграция и убежище, през ноември месец бяха проведени две срещи на Форум на високо равнище на ЕС за солидарност. В предварителен порядък, с решение на Националния съвет по миграция, граници, убежище и интеграция (НСМГУИ) от 5 септември 2025 г. за представител на България във Форума бе определен председател на ДАБ при МС. В рамките на същото решение, ДАБ при МС е определена за водеща институция при участието на България в първия механизъм за солидарност по Пакта.

В рамките на процеса, ДАБ при МС инициира приемането на национална позиция във връзка със солидарния принос на България за 2026 г. По предложението на ДАБ при МС, беше взето решение на НСМГУИ и впоследствие протоколно решение на Министерския съвет на Република България.

Българската позиция беше представена при срещите между страните членки, Европейската комисия и Датското председателство на Съвета на ЕС в рамките на двете заседания на Форума на високо равнище за солидарността на 18 и 27 ноември.

Прилагане на националната политика и изпълнение на поетите ангажименти от страна на Република България в областта на международната закрила на ниво Европейски съюз и в международен план.

Проекти

В изпълнение на задълженията на Република България във връзка с прилагането на Пакта за миграция и убежище и в контекста на конкретните приоритети, заложи в Програмата на Република България по фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ) 2021–2027 г., Държавната агенция за бежанците при МС е ангажирана с изпълнението на мерки, произтичащи от изискванията на европейското законодателство, насочени към разширяване на капацитета на съществуващи центрове и създаване на нови структури, включително от затворен тип.

Проекти, изпълнявани във връзка с прилагането на Пакта за миграция и убежище

В изпълнение на поетите ангажименти ДАБ при МС подготви предложения по идейни проекти и реализира проектни предложения по дейности, съгласно сключени административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ през 2025 г.:

- Изграждане и оборудване на два центъра от затворен тип;
- Ремонт, реконструкция и възстановяване на сгради в РПЦ в гр. Харманли, РПЦ гр. София в ПМЗ кв. „Воена рампа“, кв. „Враждебна“ и кв. „Овча купел“ и в ТЦ с. Пъстрогор, с оглед изискването за подходящ стандарт за лица, търсещи международна закрила, вкл. релокирани лица;
- Закупуване и доставка на МПС за нуждите на ДАБ при МС (5 броя микробуси с капацитет 8 +1 места, на 5 броя леки автомобили с капацитет 4 +1 места) за нуждите на новоразкритите центрове от затворен тип на ДАБ при МС; доставка на 16 броя технически

средства за откриване на подправени документи за нуждите на новоразкритите центрове от затворен тип на ДАБ при МС; доставка на 16 броя биометрични станции (LiveScan) и 16 бр. станции за обслужване на системата Евродак.

На 19.12.2025 г. беше получено писмо–покана към ДАБ при МС за представяне на проектни предложения по процедура на директно предоставяне, в качеството на конкретен бенефициент по „Процедура №2 „Специфична цел 1 „Обща европейска система за убежище“ и Специфична цел 3 „Връщане“, с номер в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕФСУ (ИСУН) - BG65AMPR001-1.004 от Индикативната годишна работна програма (ИГРП) за 2025 г. по ФУМИ 2021-2027 за подаване на проектни предложения.

На 01.06.2025 г. приключи реализацията на **проект „Осигуряване на условия за прием и настаняване в центрoвете на ДАБ при МС“** по договор № 812108-73/01.09.2023 г., на стойност 18,7 млн. лв., финансиран 75% от ЕС и 25% национално съфинансиране по линия на ФУМИ 2021-2027, като успешно са изпълнени заложените цели. Постигнатите резултати надхвърлят първоначално заложените индикатори, което потвърждава ефективността на предприетите действия. В рамките на проекта са осигурени храна, режийни разходи и охрана за всички териториални поделения, като са обхванати 35 095 лица. Реализираните дейности са в пълно съответствие с програмните изисквания на ФУМИ 2021–2027 г. и с ангажиментите на България в областта на международната закрила. Проектът представлява устойчив модел за бъдещи инициативи в сферата на убежището и миграцията.

През периода бе обезпечено изпълнението на **Проект „Оперативна подкрепа чрез наемане на допълнителен персонал и текуща поддръжка в ДАБ при МС“** по сключен Административен договор №72 от 01.09.2023 г. Проектът се реализира в период на изпълнение от 30 месеца, от 01.09.2023 г. до 01.03.2026 г. През декември 2025 г. е сключено допълнително споразумение за удължаване срока на проекта на 41 месеца до 01.02.2027 г. и за увеличаване на бюджета на проекта до 8 608 578,69 лева. Проектът се реализира в съответствие с Националната програма на България за подпомагане от ФУМИ 2021-2027. Процедурата на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ обхваща: Специфична цел 1 (СЦ1) „Общата европейска система за убежище“, съгласно чл. 21 и Приложение VII от Регламент (ЕС) №2021/1147 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 година за създаване на ФУМИ 2021-2027. Проектът е разработен с цел осигуряване на оперативна подкрепа чрез наемане на допълнителен персонал и осъществяване на текуща поддръжка в териториалните поделения на ДАБ при МС. По проекта е предвидено като допълнителен персонал да се наемат служители с професионална квалификация по медицинска професия, експертни длъжности със спомагателни функции, както и технически длъжности. Наемането на допълнителен персонал повишава административния капацитет на Агенцията при провеждане на процедурата за международна закрила и осъществяване на дейностите по приема на граждани на трети страни. Осигурена е и текуща поддръжка в центрoвете на ДАБ при МС, чрез която са осигурени подобри условия за настаняване на граждани на трети страни в териториалните поделения на агенцията. Поддържането и подобряването на условията на живот в центрoвете позволява по-добро и по-ефективно настаняване на търсещите закрила, включително на такива със специални нужди. Поддръжката на съществуващата инфраструктура позволява да се запази наличният капацитет за настаняване в регистрационно-приемателните центрове в състояние, което гарантира адекватни условия на прием. Извърша се редовна поддръжка на инфраструктурата на центрове на ДАБ при МС - подмяна на електрически ключове, електроинсталации, осветления - външни и вътрешни осветителни инсталации, ремонт на вътрешни и външни водопроводни и канализационни инсталации, ремонт и подмяна на елементи от сградния фонд, ремонт на инсталация за топла и студена вода, възстановяване на вътрешни и външни осветления и др.

В рамките на 2025 г. ДАБ при МС подаде проектно предложение по Процедура № 3 Специфична цел 1 „Обща Европейска система за убежище“, Специфична цел 2 „Законна миграция и интеграция“ и стартира от 01.07.2025 г. изпълнението на **проект „Създаване на алтернативни социални услуги за непридружени деца-бежанци в България“** по сключен административен договор № 812108-31/20.06.2025 г. Срокът на реализация е 48 месеца до 01.07.2029 г. Проектът е на стойност 26 132 610,30 лева, от които 90% финансиране от ФУМИ и 10% национално съфинансиране. Реализира се в партньорство с МОМ – България, УНИЦЕФ и четири общини – Ивайловград, Бургас, Малко Търново и Тунджа. Предвидено е изграждане на алтернативни решения за грижа, включително нови центрове, сигурни зони и интегрирани услуги за децата.

Проектът е изготвен и представен пред Европейската комисия в отговор на отворена покана към държавите членки, подложени на миграционен натиск, по приоритет 1: „Увеличаване на капацитета за прием и на системите за закрила на детето чрез осигуряване на качествен прием и грижа за непридружените деца посредством създаване, развитие и консолидиране на алтернативни (деинституционализирани) решения за настаняване и подкрепа“, в рамките на **Лот 1: „Подкрепа за държавите членки под натиск – непридружени малолетни и непълнолетни лица“**.

Водена от принципа, че спазването на правата на децата е гарант за тяхното благополучие и пълноценно развитие, ДАБ при МС представи проектно предложение с фокус върху специфичните нужди на тази уязвима група, с цел нейното пълноценно включване в общността извън приемателните центрове на Агенцията. Реализацията на проекта е стратегическа за България, тъй като осигурява закрила на непридружените деца в териториалните поделения на ДАБ при МС, достъп до социални услуги, развитие на жизненоважни умения и подкрепа за интеграцията на децата, търсещи своя нов дом в страната.

Голяма част от пристигащите в България бежанци и мигранти са непридружени деца. Те са изложени на много рискове по пътя си към страната - много от тях са преживели насилие, сексуална експлоатация, изнасилване, трафик, насилствен брак и/или силен емоционален или психологически натиск по време на пътуването си. Съгласно българското законодателство, непълнолетен или малолетен чужденец, който е на територията на България и не е заедно с неговия/ите родител/и или друг възрастен, който е отговорен за него по силата на закон или обичай, е „непридружен“. При установяване на непридружено дете чужденец на територията на страната, съответният полицейски орган го предава на отдел „Закрила на детето“ (ОЗД) за предприемане на мярка за настаняване извън семейството по реда на Закона за закрила на детето (ЗЗДт). Същевременно, първоначалната идентификация и насочване към социални услуги на непридружени деца, в рамките на националната система за закрила на детето, е затруднена поради езиковата бариера и липсата на финансов и административен капацитет на доставчиците на услуги. Поради това съществува риск спрямо детето да се предприемат мерки, без да се вземат предвид интересите му, въздействието им върху неговото благосъстояние, както и принудително настаняване на детето в места за настаняване на чужденци, поради неправилна идентификация. Посочените трудности са валидни за непридружените деца с окончателен отказ, тези, които не са подали молба за международна закрила или са получили такава. Предвижда се на 4 места в страната (като на две от тях ще се разкрият по 2 услуги) да се предоставя специализирана социална услуга на непридружени деца бежанци, като това ще даде възможност да се осигурят условията на живот, чрез предоставяне на качествени, достъпни и ефективни междусекторни услуги за грижа.

Проект „Укрепване на националния капацитет за осигуряване на закрила и грижа за непридружени и разделени деца, търсещи международна закрила, чрез създаване и

функциониране на Сигурна зона в Регистрационно приемателен център – гр. Харманли“ се реализира от АБ при МС) и УНИЦЕФ в периода на изпълнение март 2023 г. – 15 юли 2025 г., съгласно допълнително споразумение от 02.04.2025 г. Безвъзмездното финансиране е в размер на 333 145,60 лв. Проектът се реализира, за да подобри грижата за непридружените деца, търсещи международна закрила в Република България, след сключен Меморандум за разбирателство и сътрудничество между ДАБ при МС) и УНИЦЕФ от 21.02.2023 г. и Споразумение за финансиране от 04 април 2023 г.

В резултат на партньорството между УНИЦЕФ и Швейцарския федерален департамент на правосъдието и полицията, Държавен секретариат по миграция (SEM), Фонд за бързо реагиране и преговори с донора, УНИЦЕФ, България, получи финансиране **за проект „Подобряване на подкрепата и интеграцията, системата за грижи и закрила на децата бежанци и мигранти в страните от ЕС“** за укрепване процедурата и системата за грижи и закрила на децата бежанци и мигранти, техните настойници, включително непридружени и разделени деца, за да се подобри достъпът им до качествени мерки за закрила и подкрепа за интеграция. Създаването на трета сигурна зона за непридружени и разделени от семействата си деца в най-големия регистрационно-приемателен център в страната в гр. Харманли е заложено като основна цел на проекта. Целеви групи са непридружени малолетни и непълнолетни разделени деца, търсещи международна закрила, настанени в РПЦ-Харманли.

При реализацията на дейностите е укрепен капацитетът на националните и местни органи за предоставяне на подходяща закрила и грижа на децата бежанци и мигранти, включително непридружени и разделени от семействата си деца, чрез подобряване на идентификацията, закрилата и процедурата за събиране на семейства, оценка на най-добрия интерес на детето, достъп до социални услуги, укрепване на националната правна и политическа рамка, изграждане на капацитет на социалните работници и разработване на пакети за обучение и стандартни оперативни процедури. Други дейности са свързани с укрепване на инфраструктурата, стимулиране и подпомагане на алтернативни грижи и социални услуги, предоставяне на пряка подкрепа и техническа помощ на центровете за настаняване от семеен тип, услуги за самостоятелен живот, звено „Майка и бебе“ и др.

Дейностите, които са реализирани, са свързани с техническа подкрепа за ремонт и обзавеждане на помещенията за създаване на Сигурна зона за непридружени деца; подкрепа чрез въвеждане в експлоатация/функциониране на услугите за деца, предоставяни в сигурна зона; подкрепа за осигуряване на устойчивостта на сигурната зона; подкрепа за по-ефективно прилагане на процедурите за оценка на най-добрия интерес на детето и подкрепа за качествено прилагане на производството и настаняване в социални услуги; публичност и информираност; административни дейности; осигуряване на подкрепа за създаване и поддържане на екип на сигурна зона; подобряване на грижите, закрилата и предоставянето на специализирана подкрепа на децата, настанени в приемателния център; осигуряване на ефективно управление на проекта и успешно реализиране на дейностите.

Механизъм за доброволно преместване.

Преместването е пример за конкретна солидарност между държавите от ЕС в областта на управлението на миграцията. Чрез премествания кандидати за международна закрила се прехвърлят обикновено от първата им страна на влизане в ЕС, в друга европейска държава.

Република България участва в дейности по презаселване от 2015 г. Последното решение на Министерския съвет относно презаселването е решение № 690 от 10.10. 2024 г. С него е одобрено участието на Република България в кампании на Европейската комисия по

доброволно преместване на граждани на трети държави, търсещи или получили международна закрила, от държави под миграционен натиск с подкрепата на Фонд „Убежище, миграция и интеграция“. Решено е през 2024 г. да бъдат преместени 25 граждани на трети страни, а през 2025 г. – 100.

Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ 2021–2027 регламентира различна процедура за изпълнение на дейностите по доброволна релокация. Управляващият орган за ФУМИ публикува покана за процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на дейностите по преместване на 18 декември 2024 г. Договор с № 812108-12/17.03.2025 г. /ИСУН № BG65AMPR001-4.003-0001-C01 беше подписан с Управляващия орган. В рамките на проекта се предоставя възможност да бъдат преместени от държава членка на ЕС на територията на Република България до 125 граждани на трети страни, търсещи международна закрила и членове на семейството на тези лица. През отчетния период беше осъществена редовна комуникация с Кипърската служба за бежанци. Информирани сме, че не могат да предложат кандидати, отговарящи на критериите на Република България. През 2025 г. не са осъществени премествания в Република България.

На 10 октомври 2025 г. ДАБ при МС получи официално писмо от ръководителя на Кипърската служба за убежище, с което благодари за професионализма и отличното сътрудничество във връзка с доброволния механизъм за релокация през последните две години и половина.

Презаселване.

Презаселването на бежанци е едно от трите трайни решения при продължителни бежански ситуации, заедно с доброволното връщане и местната интеграция.

Република България се включи в механизмите за презаселване в израз на солидарност със страните извън Европейския съюз, които приемат голям брой хора, бягащи от война или преследване.

С оглед изпълнение на поетите ангажменти беше разработена Рамка на национален механизъм за изпълнение на ангажиментите на Република България по презаселване, която определя ДАБ при МС за национално звено за контакт.

ДАБ при МС координира подготовката и осъществява комуникацията с партньорите по презаселване в страната (МВР, МВнР, ДАНС) и в чужбина (Върховния комисар на ООН за бежанците – Турция, Центъра на АЕСОУ за подкрепа на държавите членки на ЕС, които презаселват).

В рамките на ФУМИ, програмен период 2021-2027 г., ДАБ при МС кандидатства по Процедура № 4, Специфична цел 4 „Солидарност“ с проектно предложение „Ефективно презаселване на граждани на трети страни на територията на Република България-2“. Проектното предложение беше одобрено и на 16 септември 2024 г. беше сключен договор за безвъзмездна финансова помощ между дирекция „Международни проекти“ на МВР и ДАБ при МС. С Допълнително споразумение №1, сключено на 6 март 2026 г., срокът на административния договор беше удължен до 31 декември 2025 г. На 19 декември 2025 г. беше подписано Допълнително споразумение №2 за удължаване на срока до 31 март 2026 г. предвид пристигането на кандидатите за презаселване в последния месец на годината и необходимостта от провеждане за тях на производство за предоставяне на статут, което се провежда след пристигането на кандидатите на територията на Република България.

ДАБ при МС е конкретен бенефициер по процедурата на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с проект „Ефективно презаселване на граждани на трети страни на територията на Република България“. Финансирането на дейността е 100% от ФУМИ.

През 2025 г. ДАБ при МС в изпълнение на Решение на Министерския съвет №719 от 5 октомври 2022 г. успешно презасели 14 граждани на трети страни, отговарящи на критерия „сирийски бежанци в региона и по-конкретно от Република Турция. Мисиите по презаселване бяха изпълнени през втората половина на 2025 г. – една през ноември и една през декември 2025 г. Одобрените кандидати пристигнаха в Република България на 17 декември 2025 г. Те се настаняват в териториално поделение на ДАБ при МС, регистрират се като търсещи закрила и за тях се провежда производство за предоставяне на международна закрила. След получаване на статут, ще бъдат приети и настанени в община, която ще да им окаже подкрепа в продължение на до една година.

Идентифициране и развитие на възможности със съответните компетентни институции и организации от държави членки на Европейския съюз за позициониране на България като надежден и коректен партньор в рамките на Общата европейска система за убежище. Партньорство и взаимодействие с Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (АЕСОУ).

Съгласно Оперативен план 2025 – 2026 г., ДАБ при МС получава оперативна и техническа подкрепа от Агенцията на ЕС в областта на убежището (АЕСОУ).

През първата половина на 2025 г. АЕСОУ продължи да осигурява устни преводачески услуги, чрез преводачи на пълно работно време, разположени в центровете на ДАБ при МС. Дейността по провеждане на производството за международна закрила беше подпомогната и с преводи от редки езици чрез видеоконферентна връзка. От началото на месец май 2025 г. преводачите, разположени в РПЦ-София, съдействат с преводачески услуги в ПЗТ-Бусманци, както и на медицински заведения, по предварително утвърден списък и при наличие на определени условия. По идентичен начин преводачите, разположени в РПЦ-Харманли, извършват преводачески услуги за кандидати за международна закрила в предварително определен списък със здравни заведения на територията на гр. Харманли и гр. Хасково.

Екипът на АЕСОУ за координация на мерките за оперативна подкрепа поддържа постоянна комуникация с ръководителите на регистрационно-приемателните центрове относно оперативните нужди, обхвата и начина на предоставяне на услугите на АЕСОУ. Извършват се регулярни посещения с цел обсъждане на актуалната ситуация и ефективността на преводаческите услуги.

По инициатива на АЕСОУ беше организиран еднодневен семинар, чрез който бе представен инструмент за оценка на условията по прием. Този инструмент предоставя практическо решение за държавите членки, тъй като позволява на институциите да извършват вътрешно институционална оценка на условията си за прием.

Инструментът за оценка на условията по прием е достъпен както като приложение, така и като софтуер, който позволява на държавите членки да събират, обработват и споделят данни от работата в Регистрационно – приемателните центрове.

Експерти на АЕСОУ реализираха посещения в териториалните поделения на Агенцията с цел идентифициране на предизвикателствата и възможностите при процесите на прием и предоставяне на информация.

В ДАБ при МС продължават да работят дългосрочно командировани служители на АЕСОУ, съдействащи за изпълнение на задачите по прилагане на европейските регламенти.

Сътрудничеството с АЕСОУ има и стратегическо измерение, предвид че това е Агенция на ЕС, на която ЕК (Европейската комисия) възлага все по-активна роля, особено в контекста на подготовката за приложение на новото законодателство (Пакта за миграция и убежище). ЕК включва АЕСОУ и в преговорите за специфичното действие за финансиране по фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ), въпреки че това е в обхвата на взаимодействие между властите в областта на миграцията и убежището на Република България и Европейската комисия.

Съгласно Регламент (ЕС) 2021/2303 на Европейския парламент и на Съвета, АЕСОУ има и правомощието да осъществява механизъм за мониторинг на оперативното и техническо прилагане на Общата европейска система за убежище (ОЕСУ). В съответствие с чл. 14, пар. 1 „Агенцията, в тясно сътрудничество с Комисията, създава механизъм за мониторинг с цел извършване на мониторинг на оперативното и техническото прилагане на ОЕСУ, за да предотвратява или установява възможни пропуски в системите за убежище и прием на държавите членки и да оценява техния капацитет и подготвеност за управление на ситуации с несъразмерно голям натиск, така че да се подобри ефективността на тези системи.“

Чрез мониторинга, осъществяван от АЕСОУ, ЕК ще контролира устойчивостта на националните системи за убежище, хармонизацията на процедурите и практиките и издръжливостта в случай на кризи. След мониторинговата мисия, АЕСОУ отправя препоръки към държавата членка, която следва да ги изпълни. Когато държава членка не изпълнява мерките, посочени в препоръките на Агенцията, посочени в параграф 4, в рамките на определения срок, което води до сериозни последици за функционирането на ОЕСУ, Комисията въз основа на собствената си оценка — приема препоръки към държавата членка, определящи мерките, необходими за отстраняване на пропуските, и при необходимост, специални мерки, които Агенцията трябва да предприеме, за да подпомогне тази държава членка. При неизпълнение на препоръките на ЕК, може да се стигне до акт за изпълнение на Съвета.

Доброто сътрудничество с АЕСОУ в рамките на Оперативния план следва да се насочи в подготовката за Пакта за миграция и убежище, за позициониране пред ЕК като държава членка, която сътрудничи в рамките на Общата европейска система за убежище.

През втората половина на годината съвместната дейност на ДАБ при МС с АЕСОУ се характеризира с последователен преход от подготвителна и експертна подкрепа към реално внедряване на инструменти, процедури и механизми.

В началото на периода основният фокус беше върху анализа на съществуващите практики, идентифициране на пропуски и разработване на работни процедури. Значителна част от усилията на ДАБ при МС, подпомагана от АЕСОУ, бяха насочени към хармонизиране на процедурите по регистрация и предоставяне на информация, подобряване на качеството на интервютата по молбите за международна закрила, както и към изграждане на системен подход за идентифициране и подкрепа на уязвими лица. Значителна част от усилията на експертите на ДАБ при МС, подпомагани от АЕСОУ, бяха насочени към хармонизиране на процедурите по регистрация и предоставяне на информация, подобряване на качеството на интервютата по молбите за международна закрила, както и към изграждане на системен подход за идентифициране и подкрепа на уязвими лица. ДАБ при МС взаимодейства ефективно с АЕСОУ за подобряване на достъпа до процедурата и регистрацията. Бяха разработени и актуализирани множество обучителни материали и презентации за групови информационни сесии. Тези сесии се превръщат в дейност, достигаща до все по-голям брой кандидати за международна закрила от различни националности.

Получената подкрепа по прилагането на правилата за определяне на отговорната държава по молбите за международна закрила остава най-стабилната и измерима дейност през целия период. Това осигурява непрекъсваемост на работата в една от най-натоварените и чувствителни области и представлява пряк и видим принос към ефективността във функционирането на ДАБ при МС. Паралелно с оперативната подкрепа с подкрепа от АЕСОУ се развива и стратегическата работа по дигитализацията на процедурите - извършват анализи на добри практики, разработват се концепции. Тази дейност има дългосрочен характер и създава предпоставки за по-ефективно управление на информацията и по-добра проследимост на процедурите в бъдеще. В областта на приема и условията за настаняване през 2025 г. беше постигнат напредък в работата по национална стратегия за прием. Със заповед на председателя на ДАБ при МС е формирана вътрешноевропейска работна група. Извършена е подготвителна и координационна дейност, особено по отношение на инструментите за самооценка на условията в центрове. Един от значимите резултати през периода на партньорството между ДАБ при МС и АЕСОУ е в областта на уязвимостта. Процедурата за идентифициране на лица със специални нужди е официално представена и започва реално да се прилага в един от центровете на ДАБ при МС, с планирано разширяване през следващата година. Провеждат се обучения, информационни сесии и конкретни интервюта, които водят до реални насочвания за допълнителна подкрепа. Разработени са специализирани информационни и обучителни материали, а в края на годината е взето стратегическо решение тези дейности да бъдат интегрирани в по-широката рамка за защита и уязвимост. Това пререструктуриране цели по-голяма устойчивост и по-добра координация, но изисква внимателно проследяване в следващия период.

През 2025 г., АЕСОУ приложи пилотно за България в регистрационно-приемателния център в гр. Харманли, т.нар. ARC инструмент (оценка на условията прием). Заключениета ще бъдат основа за разработване на стратегически насоки по отделни аспекти на приема, хармонизация на практиките в регистрационно-приемателните центрове на ДАБ при МС, разработване на Стратегията за прием на търсещи закрила лица и не на последно място подготовка за приложение на Пакта за миграция и убежище.

Подпомагане на високото качество на процедурата за международна закрила и постановяването на аргументирани и безпристрастни решения по молбите за закрила, съгласно изискванията в европейското законодателство и в ЗУБ.

Дейността на направление „Информация за страни на произход“ (ИСП), като един от съществените елементи на процедурата за международна закрила и през 2025 г. беше насочена към изпълнението на задачата за подпомагане на високото качество на горепосочената процедура.

Основен продукт на направление ИСП са справките с информация за страни на произход на кандидати за закрила, а основните потребители на въпросните справки са интервюиращи органи и юрисконсулти на ДАБ при МС, Администрацията на Президента, ОДМВР (най-вече Видин и Хасково) и потенциално други държавни институции.

Качественото изпълнение на вменените на направление ИСП дейности е обвързано и следва да спомогне за поддържане на качеството на производството за международна закрила.

Общият брой изготвени справки за периода 01.01.2025 г. – 31.12.2025 г. е 263, от които 123 за съда, 134 по заявка на интервюиращи органи и 6 за ОДМВР-Хасково.

Общият брой държави, за които са били изготвени справки е 23, като Топ 5 държави включва Сирия, Русия, Афганистан, Турция и Палестина (Ивицата Газа). През отчетния период продължава устойчивата тенденция в броя на запитванията за четирите северноафрикански страни (Мароко, Алжир, Тунис и Египет).

На 23 януари 2025 г. експерт по ИСП участва в проведена в Брюксел среща на експертната работна група по сигурните трети страни, в рамките на сътрудничеството между държавите, подкрепящи инициативата за търсене на иновативни решения.

На 10 юни 2025 г. експерт по ИСП участва в заседание на работна група „Убежище“, проведено в Брюксел и фокусирано върху концепциите за сигурни страни на произход и трети сигурни страни.

В периода 15-16 октомври 2025 г. експерти по ИСП участваха в организирано от Агенцията на ЕС в областта на убежището (АЕСОУ) и проведено в Малта обучение на тема „Въведение в информацията за страни на произход“. Синтезиран доклад с информация от семинара бе изпратен на директорите на всички териториални поделения на ДАБ при МС.

Предстоящи дейности за изпълнение от страна на направление ИСП:

- Провеждане на обучения на служителите, пряко ангажирани с процедурата за международна закрила, относно актуалните Насоки за страни на произход Сирия и Иран, изготвени от Агенцията на ЕС в областта на убежището (АЕСОУ);
- Еднодневни и предназначени основно за новоназначени служители обучения по модулите на АЕСОУ „Техники на интервюиране“, „Оценка на доказателствата“ и „Работа с уязвими групи“;
- Търсене на решение за придобиване на електронна платформа за съхранение на ИСП (сходна с понастоящем нефункциониращия „Ресурсен център за страни на произход“ (РЦСП)).

Първите две дейности са взаимосвързани и изпълнението им би трябвало да доведе до съществено повишаване на качеството на процедурата за международна закрила, чрез повишаване на знанията и уменията по конкретни съставни компоненти на същата (оценка на доказателствата, техники на интервюиране, работа с Насоките на АЕСОУ).

Сътрудничество с международни и неправителствени организации.

ДАБ при МС организира провеждането на ежемесечните координационни срещи на с представители на ВКБООН, Международната организация по миграция, Българския Червен кръст и много други организации. Срещите дават възможност за открит и откровен диалог и предоставят възможност за разглеждане на широк набор от актуални въпроси, свързани с международната закрила.

3. Пълно финансово обезпечаване на потребностите на структурите в състава на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет с бюджетни средства и средства по програми на Европейския съюз. Повишаване на ефективността и ефикасността при управлението на предоставените средства. Осъществяване на строг контрол при разходването им.

Финансирането на дейностите на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет се извършва със средства:

- от държавния бюджет;
- по програми на Европейския съюз

Със Закона за държавния бюджет за 2025 г., Постановление № 28 от 16.04.2025 г. на Министерския съвет на ДАБ при МС и писмо № 02.09-333/25.04.2025 г. на главния секретар на Министерския съвет е утвърден бюджета на ДАБ при МС за 2025 година по бюджетна програма „Убежище и бежанци“. Общо утвърдените разходи на Агенцията за 2025 г. са в размер на 16 403 900 лв., разпределени както следва:

- Разходи за персонал - 8 877 000
- Разходи за издръжка - 2 708 100 лв.
- Разходи за платени данъци, такси и административни санкции - 500 000 лв.
- Капиталови разходи /придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт/ - 3 918 800 лв.
- Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата: 400 000 лв.

До приемането на Закона за бюджета на Република България за 2025 г. и получаването на утвърдения бюджет на ДАБ при МС за същата година финансирането за сметка на държавния бюджет се извършваше въз основа на финансирането за същия период за 2024 г. След приемането на бюджета на Република България за 2025 г. финансирането по утвърдения бюджет на Агенцията за 2025 г. е съгласно указания дадени от страна на Министерството на финансите и от първостепенния разпоредител – Министерски съвет.

През годината е извършена промяна на бюджета на Агенцията като същият е завишен със 148 708 лв. разходи за персонал, получени текущи помощи и дарения от международни организации – УНИЦЕФ и трансфери от МТСП по програмите и мерките за заетост, както и с 2 770 068 лева – възстановено авансово финансиране от бюджета през предходни години на разходи за изпълнение по приключил проект „Осигуряване на условия за прием и настаняване в центрове на ДАБ при МС“ и застрахователни обезщетения. Общо утвърденият бюджет на Агенцията е 19 494 306 лева.

ДАБ при МС е бенефициер по:

- „Оперативна подкрепа чрез наемане на допълнителен персонал и текуща поддръжка в ДАБ при МС на стойност 4 851 427 лв. по линия на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ). Изпълнението за 2025 г. е в размер на 1 473 102, 27 лв. Проектът приключва на 01.02.2027 г.;

- „Осигуряване на условия за прием и настаняване в центрoвете на ДАБ при МС“ на стойност 18 707 354 лв. и покрива нуждите от заплащане на разходите за храна за настанените в центрoвете лица, охранителните услуги и режийните разходи за центрoвете за настаняване - основни дейности по осигуряване на приема и провеждане на производството на търсещи международна закрила в Република България чужденци по линия на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ). Изпълнението на проекта е в размер на 18 043 483 лв., т.е. 96,45%. За периода януари – юни 2025 г. разходите по този проект са в размер на 2 408 752 лв. Проектът приключи на 30.06.2025 г., като след тази дата няма осигурено друго финансиране за храна, охранителни услуги и режийни разходи. Това означава, че необходимите средства за тези дейности за второто полугодие бяха за сметка на бюджета на Агенцията за 2025г., а за храна - от месец юни.

- „Ефективно презаселване на граждани на трети страни на територията на Република България – 2“ на стойност 488 950 лв. В изпълнение на проекта за 2025г. са усвоени 34 968 лв. Проектът приключва на 31.03.2026 г.

- На 20.06.2025 г. е подписан и проект „Създаване на алтернативни социални услуги за непридружени деца – бежанци в България“ с бюджет 26 132 610,30 лв. Със средства по този проект се обезпечават социално посредничество, наемане на културни медиатори, консултиране

в подкрепа на дейност при извеждане на непридружени деца. Срокът му на действие е 01.07.2025г. – 01.07.2029 г. За 2025г. са разходвани 1 146 927 лв., от които 625 318 лв. – трансфери към общини.

За да се подобри ефикасността при управлението на предоставените средства и контрола при разходването им освен регистъра на договорите от началото на годината се създават и финансови досиета на договорите. Беше утвърден от Възложителя План-график за предстоящите за провеждане обществени поръчки през 2025 г. и Списък на предстоящи за възлагане обществени поръчки с ниска стойност по чл. 20, ал. 4 от ЗОП през 2025 г. Изготвени са Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в ДАБ при МС във връзка с измененията в ЗОП, ППЗОП, Устройствения правилник на ДАБ при МС и новия СФУК на Агенцията (утвърдени със заповед № РД-05-50/17.01.2025 г. на председателя). Със заповед № РД-05-698/16.10.2025г. бяха утвърдени нови Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в ДАБ при МС. Своевременно е подавана Обобщената информация до АОП по чл. 230 от ЗОП и публикувана в РОП и Профила на купувача в ЦАИС ЕОП.

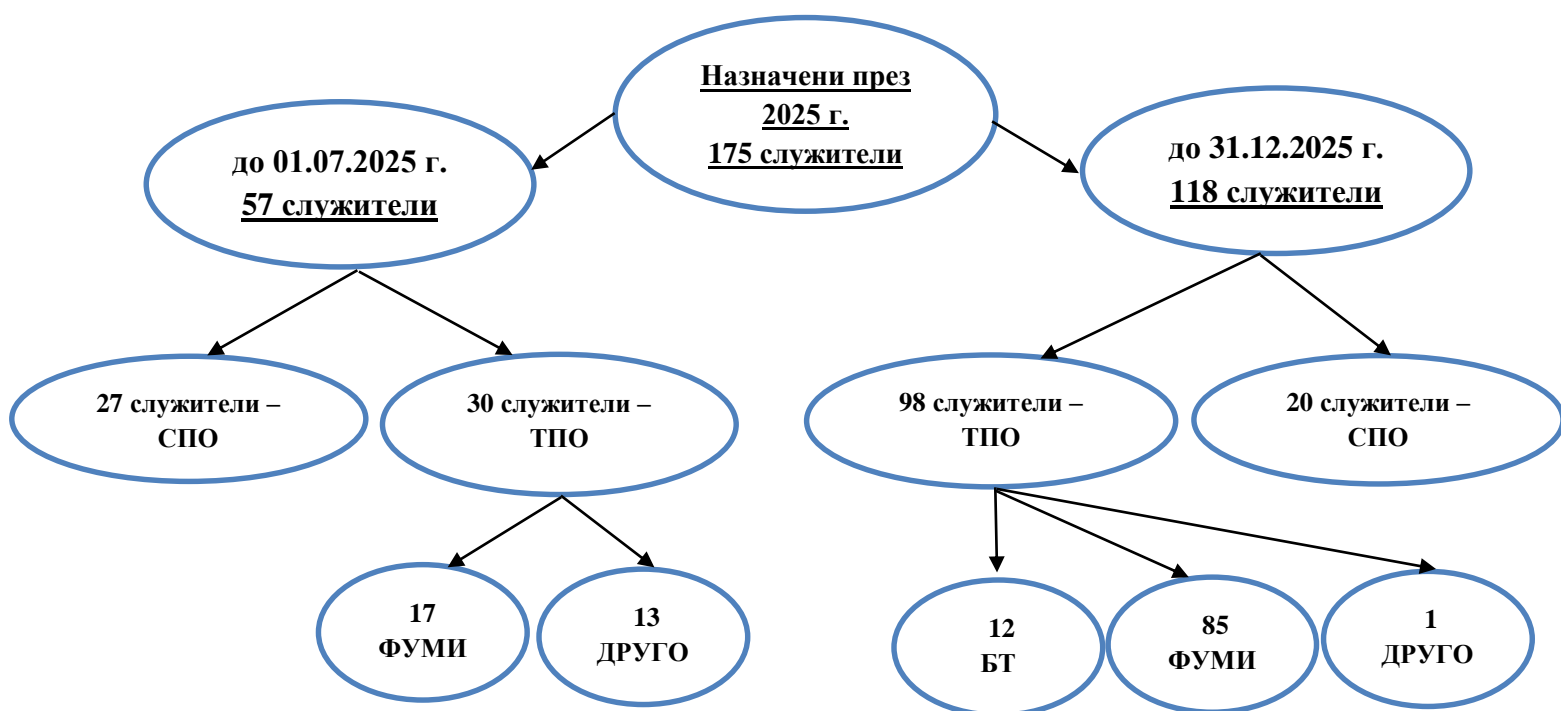
4. Управление и развитие на човешките ресурси на основата на ефективен подбор, оценка, стимулиране и обучение на персонала.

Човешкият ресурс е основен фактор, чрез който ДАБ при МС може да постигне своята визия и да изпълни мисията си. Професионалните стандарти, както и непрекъснато развитие и усъвършенстване на своите политики, практики и процедури, включително в областта на човешките ресурси е фундаментален приоритет.

Общата численост на персонала в ДАБ при МС е 395 щ.бр. От направения анализ е видно, че към края на 2025 г. са заети 338 щ.бр. разпределени както следва: длъжности на пряко подчинение на органа по назначаване, в т.ч. политическия кабинет са 7 човека. Общата администрация наброява 36 служители, специализираната администрация – 41 служители; РПЦ-София – 105; РПЦ-Баня – 18; РПЦ-Харманли – 93; ТЦ-Пъстрогор – 38 служители. В края на 2025 г. числеността на персонала се е увеличила с 13 души или с около 4% ръст спрямо началото на годината, когато заетите щатни бройка са 325.

Назначените служители през 2025 г. са общо 175 служители (Фигура 1), разпределени както следва:

Фигура 1

За същия период през 2024 г. назначените са били 197, от които 53 по реда на Закона за държавния служител и 144 служителя по реда на Кодекса на труда. Данните показват намаление на броя на назначени служители с 11% спрямо 2024 г.

Обявените и проведени конкурсни процедури за 2025 г. са 48, докато през 2024 г. техният брой е бил 17, тук се наблюдава ръст с 182 % спрямо предходната година. Тенденцията показва значително активизиране на конкурсните процедури за подбор на персонал, което може да се свърже с повишаване на потребностите от нови служители, оптимизация на щатната численост и усилия за привличане на квалифицирани кадри.

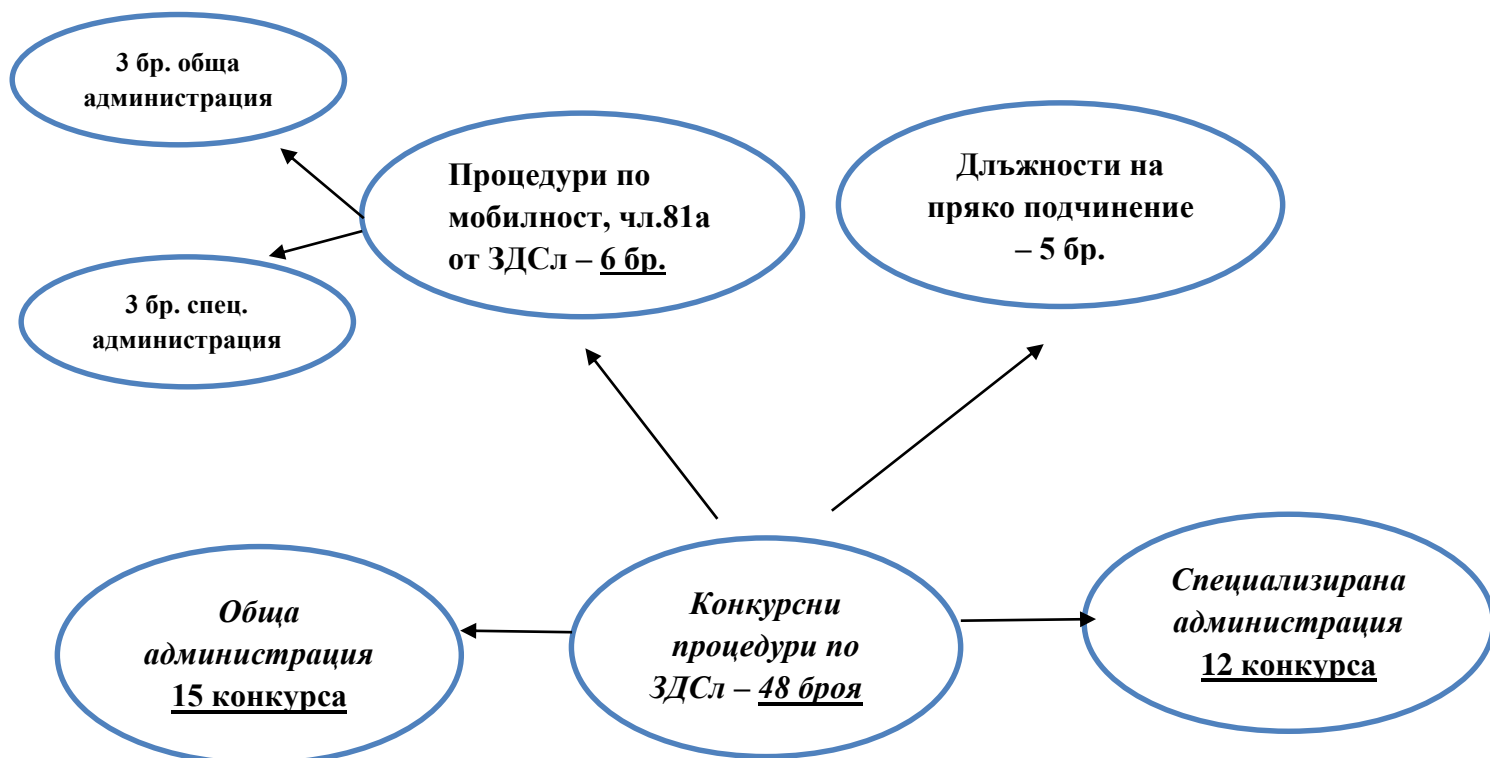
ДАБ при МС наема безработни лица за срок не по-малък от 12 месеца с договор по Програми за заетост между Агенция по заетост чрез „Дирекция „Бюро по труда“, град Харманли и ДАБ при М С. За възнаграждения на тези лица се осигуряват средства от Държавния бюджет.

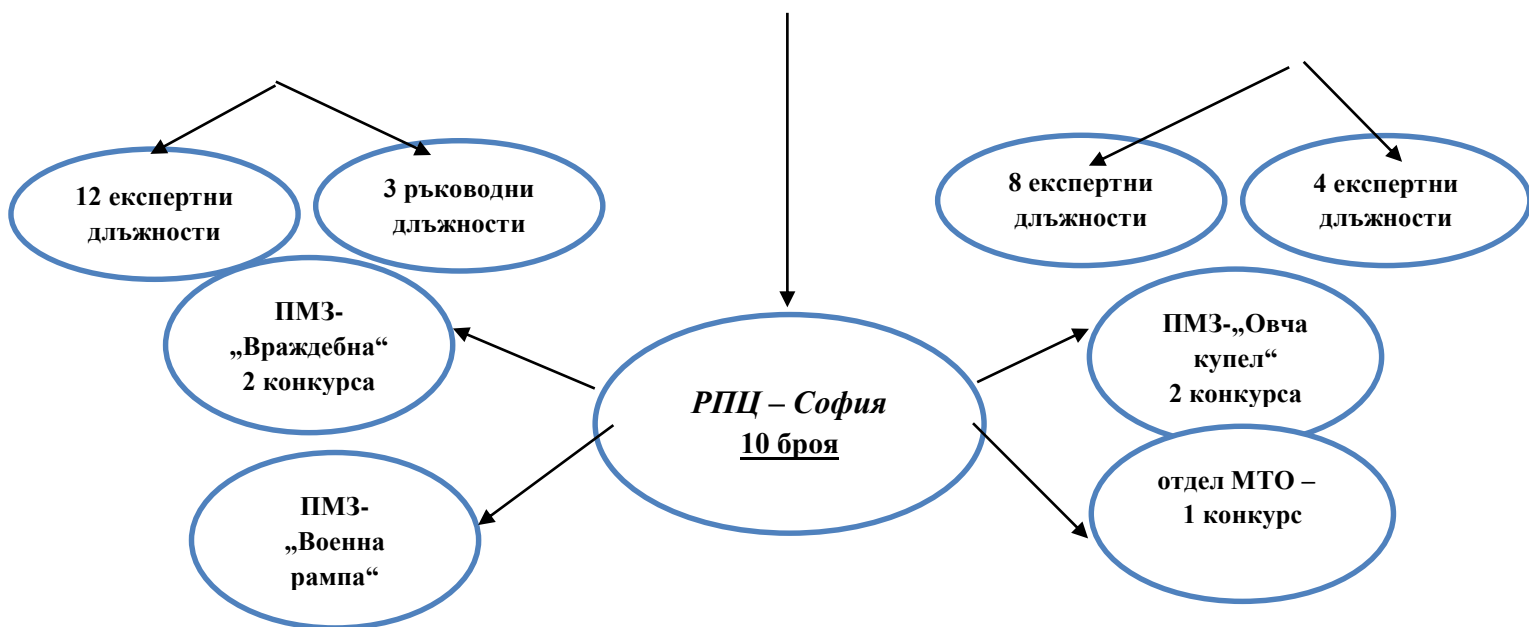
За подобряване качеството на услугите в областта на международната закрила, както и за регулиране на работното натоварване на щатните служители, в Агенцията периодично се назначават на срочни трудови договори нови специалисти, сключват се трудови договори за определен срок по силата на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № 812108-72/01.09.2023 г. „Оперативна подкрепа чрез наемане на допълнителен персонал и текуща поддръжка в ДАБ при МС“, финансиран по фонд „Убежище, миграция и интеграция“. Тази благоприятна възможност стимулира повишаването на квалификацията и придобиването на нов професионален опит за тези служители, като има възможност за привличане на постоянна позиция в ДАБ при МС.

От **Фигура 2** е видно, че търсенето на кадри в Агенцията е относително балансирано, като лек превес има общата администрация. Равномерното разпределение между обща и специализирана администрации говори за равна кадрова необходимост и в двата сегмента.

Делът на преминали на държавна служба по реда чл.81а от ЗДСл е около 12,5% от всички конкурсни процедури, което показва умерено използване на облекчената процедура по мобилност с цел ускоряване на подбора. Това е целесъобразно, но не доминиращо и показва стремеж към спазване на стандартните конкурсни механизми.

Фигура 2

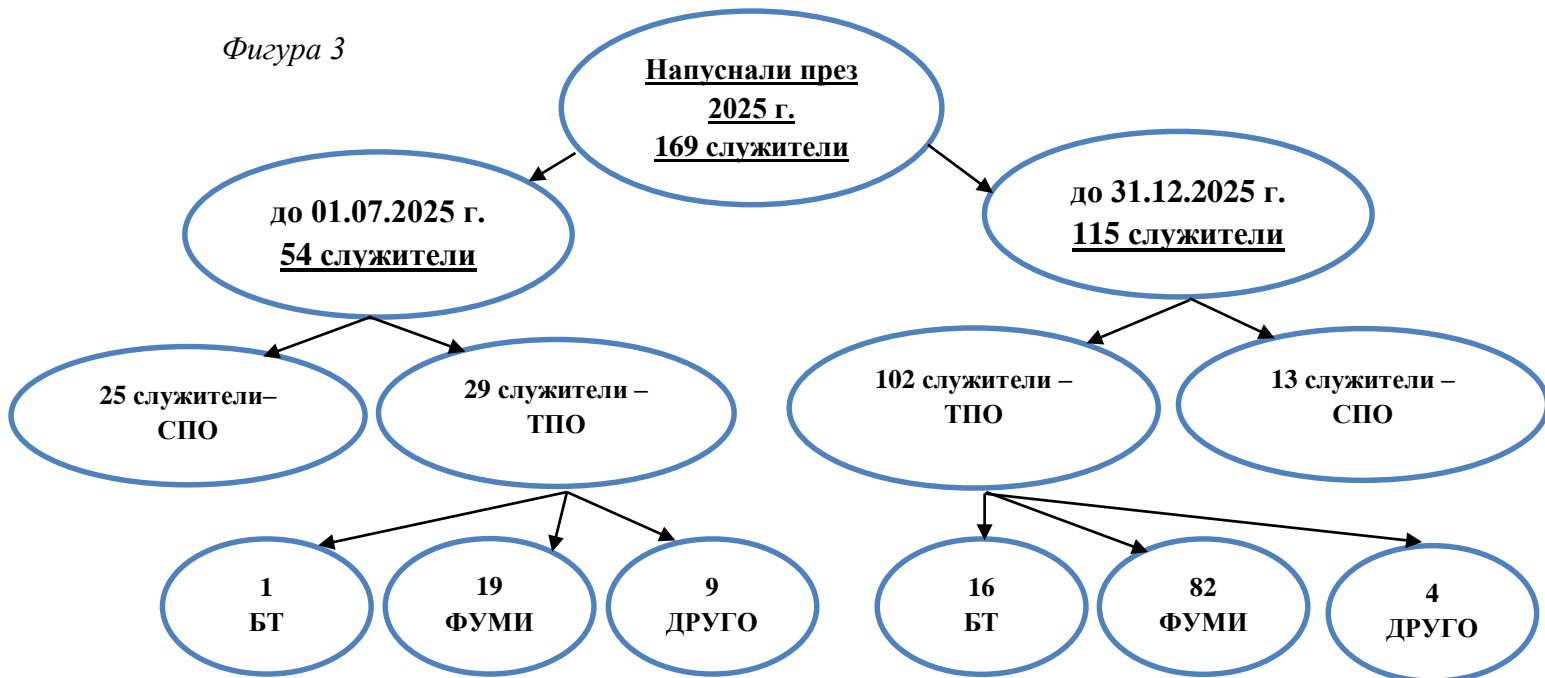

Прекратените трудови и служебни правоотношения през 2025 г са общо 169 (Фигура 3), от които 38 по ЗДСл и 131 по КТ. Броя напуснали през 2024 г. е 201 души. Това показва намаляване на напусналите с близо 16% и може да се тълкува като положителна тенденция за стабилизиране на персонала, подобряване на условията на труд или по-добра мотивация и задържане на служителите.

Разпределението на напуснали служители от представените данни е показано във фигура 3:

Фигура 3

В началото на 2025 г. назначените служители са 325, а към края са 338. През годината са напуснали 169 служители, което дава среден брой персонал от 331,5 души. На базата на тези данни се наблюдава висок процент на текучество – 51% на напусналите служители от общия брой заети щатни бройки. Показателят бележи спад спрямо 2024 г., когато процента напуснали е 60,72 %.

Основната причина служителите да напускат ДАБ при МС си остава ниските възнаграждения спрямо други институции. Понякога фактор е и липсата на възможност за кариерно развитие и обучения. Липсата на кадри води до висока натовареност и напрежение на работното място, което също е една от предпоставките за напускане.

През 2022 г. в Годишните оперативни цели на ДАБ при МС е заложена дейност „Изработването и въвеждането на анкетни карти, попълвани от служителите, напускащи администрацията и от съответния ръководител“. Същата е изпълнена и са създадени анкетни карти. Въпреки това до момента анкетните карти не са прилагани като метод за обратна връзка, липсва информация, която да бъде анализирана и да бъдат идентифицирани конкретните причините за напускане на служителите. Идеята на анкетната карта е, че това е способ за получаване на съществена информация от напускащия служител. Провеждането на анкети при освобождаване на позиция е полезна информация, която ДАБ при МС може да използва за проучване на удовлетвореността на служителите. Същата е често скрита гледна точка относно удовлетвореността от работата, вътрешни проблеми, начина на управление, и др. Тази информация може да бъде изключително полезна за опознаването на културата на работната среда, стила на управление и оперативните процеси чрез някой, който има опит в Агенцията и може да го сподели без да бъде пряко засегнат.

Такъв вид анкета може да послужи и при трансфера на знания от напускащи служители към техните колеги, които ще заемат позицията. Обикновено с това се занимават експертите по човешки ресурси, но всъщност всички екипи, директори и отдели могат да се възползват от такава обратна връзка.

Целите на анкетните карти, попълвани от служителите, са няколко – да се разбере защо служителят желае да напусне; какво го е привлякло на друго работно място; какво е мнението му за работната среда в звеното, в което работи и администрацията като цяло; да се даде оценка на прекия му ръководител, по отделни показатели; да се даде препоръка за подобрене на организационната среда и микроклимата на работното място; да се види степента на удовлетвореност по посочени показатели.

Добра практика би било да започне използването на анкетни карти. По този начин ще се събира информация относно причините за текучество на кадри. Ще се даде възможност за подобряване на процесите и прилагане на ефективни стратегии за намаляване на текучеството и един добър пример за ангажираност на ръководството към развитието на човешкия ресурс.

Възнагражденията в агенцията остават по-ниски в сравнение с останалите аналогични административни структури.

Обучения и повишаване на квалификацията на служителите в ДАБ при МС.

През отчетния период ДАБ при МС продължи целенасочено да развива служителите чрез провеждане на обучения за повишаване на квалификацията. Обученията са ключов фактор за усилване на административния капацитет и качествено изпълнение на функционалните задължения в контекста на динамичната и институционална среда. Проведените обучения обхващат както въвеждащо обучение за новоназначените служители, така и специализирани и надграждащи обучения, насочени към актуализиране на знанията и усъвършенстване на професионалните умения. Акцент бе поставен върху прилагането на нормативната уредба в областта на международната закрила и инструмент за оценка на условията на прием. В обучението бяха покрити четири основни теми: Какво означава качество на прием; Стандарти и инструменти по прием, разработени от АЕСОУ; Оценка на РПЦ – преди, по време на и след; Инструментът за Оценка на условията на приема на практика. В него участваха 16 служители.

Бяха проведени обучения в областта на административното обслужване, защита на лични данни, обществени поръчки, класифицирана информация и др. Проведен е семинар-дискусия на тема „Актуални въпроси при управлението на човешките ресурси в държавната администрация“.

Проведен е обучителен семинар на тема „Въведение в информацията за страни на произход“. Засегнати са теми, свързани със социално-икономическата, правната, политическата и хуманитарната ситуация в дадена държава. На семинара са присъствали двама експерти от дирекция „Международна дейност“, като първоначално са преминали през онлайн-обучение, което е задължително условие за участието им присъствено.

Проведено е двудневно обучение в групата за техническо и финансово изпълнение на проекти. Темите, свързани с избор на изпълнители по ЗОП, отчитане на проекти – техническо и финансово и представянето на добри практики. От проведеното обучение, експертите са получили основни практически насоки за работата им по проекти, финансирани по фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за управление на границите и визовата политика.

Проведен е обучителен семинар, засягащ пряко работата и изпълнението на служебни задължения на лицето, изпълняващо функциите на финансов контролор на тема „Проверка на обществени поръчки и предварителен контрол по чл.237б от ЗОП“. Организирано е обучение на тема „Всичко най-ново и актуално при обществените поръчки – правна уредба и практика на КЗК, ВАС и СЕС“.

Проведен е практически семинар „Директива за мрежова и информационна сигурност NIS2– изисквания, подготовка и внедряване“, предназначен за системните администратори и организиран от Български съюз на стандартизаторите към Федерация на научно-техническите съюзи в България.

Организирано е обучение за социални експерти, интервюисти и настанители от териториалните поделения на агенцията на тема: „Идентификация на уязвими лица със специални потребности“, както и междуправителствена техническа работна среща относно закрилата на непридружените деца в контекста на миграцията с участието на директора на дирекция СДА.

Ползите от проведените обучителни дейности допринесоха за повишаване на професионалната компетентност и увереност на служителите при изпълнение на служебните им задължения, уеднаквяване на практиките и подобряване на качеството на административните процеси, по-ефективно прилагане на нормативната уредба и вътрешните правила. Резултатите след проведените обучения имат дългосрочно положително въздействие върху мотивацията, квалификацията и ангажираността на служителите за укрепване на институционалния капацитет. В условия на значителна динамика и натовареност, обученията се утвърждават като необходим инструмент за поддържане на високо качество за адаптиране към променящите се изисквания. С оглед надграждане на постигнатите резултати през 2026 г. се планира да се продължат обучителните процеси. Ще се работи в насока разширяване на темите за обучение, съобразени с конкретните длъжности и нужди на служителите, ще продължат и вътрешноинституционалните обучения и обмена на добри практики съобразно стратегическите цели на агенцията.

Здравословни и безопасни условия на труд и други дейности.

През отчетния период са изготвени вътрешни правила за здравословни и безопасни условия на труд в ДАБ при МС, утвърдени със заповед на председателя. Същите са

предоставени по електронната поща на всеки служител. Проведено е обучение и са издадени удостоверения на преминалите обучителен инструктаж.

Създадена е добра организация по провеждането на различните видове инструктажи, заседания на КУТ и искане на становища по условия на труд от Службата по трудова медицина (СТМ).

През периода е закупена аптечка в централната сграда на ДАБ при МС и заредена с препоръчани от специалист-аптекаря лекарствени средства и необходими прибори за оказване на неотложна долекарска помощ на служители при необходимост. Инспекторът от СТМ е препоръчал до аптечката да се постави диван, който да се ползва при необходимост от спешна долекарска помощ на служител.

За да се гарантира постоянното наблюдение на здравното състояние на работещите с цел ранно откриване на симптоми на заболявания в резултат от въздействия на работната среда и трудовия процес се организираха профилактични медицински прегледи и клинични изследвания на служителите на ДАБ при МС. Те се проведеха през април, а експертите по човешки ресурси активно участваха и съдействаха за провеждане им.

Служителите преминали медицинските прегледи и изследвания са общо 251 броя.

Регистър на ДАБ при МС за декларации по Закона за противодействие на корупцията.

През отчетния период се води регистър на подадените от всички служители на ДАБ при МС и регистрирани в деловодната система на Агенцията декларации по Закона за противодействие на корупцията (ЗПК).

През 2025 година в Регистъра по ЗПК са въведени общо 384 декларации, които се разпределят, както следва:

- Декларации, подадени от служители по ЗДСл – 162 бр. общо;
- Декларации подадени от служители, назначени по трудово правоотношение (по КТ-Кодекса на труда) – 222 бр. общо.

Ежемесечно се изготвят отчетни форми за назначените служители по програма „Заетост и обучение на бежанци“ и се изпращат в Бюрата по труда.

По отношение на управлението на човешките ресурси продължава стремежът и в бъдеще да се подобрява капацитетът на служителите и тяхната мотивация. Това ще се постигне, чрез ефективни допълнителни обучения и самообучения, с които служителите да развият необходимите умения за работа в областта на човешките ресурси.

Награждаване на служители.

През 2025 г. със заповеди на председателя на ДАБ при МС, за проявен висок професионализъм, отговорност и образцово изпълнение на служебните си задължения са наградени с грамота и почетен плакет/знак 47 служителя. Награждаването на служителите е подход за управление на човешките ресурси и форма на морално признание, което има силен мотивационен ефект, повишава самочувствието, удовлетвореността и стимулира стремежа към усъвършенстване, като насърчава поддържането на високи професионални стандарти. До сега в агенцията не е имало практика да се награждават такъв брой служители от различни административни нива. Награждаването на заслужилите е добър пример за останалите служители и стимул за полагане на старание и образцово изпълнение на задълженията. Отличията от своя страна имат дълготрайна стойност и са символ за признание от страна на

ръководството. Те засилват чувството за принадлежност към администрацията и допринасят за задържането на квалифицирани и мотивирани кадри.

Правно обслужване и процесуално представителство.

Правното обслужване и процесуалното представителство на Агенцията през отчетния период се осъществяват в съответствие с функционалната компетентност и целите на агенцията, Устройствения правилник на ДАБ при МС, действащите вътрешноведомствени актове и законодателство на Република България.

Дейности, свързани със Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

През 2025 г. в ДАБ при МС са постъпили общо 14 бр. заявления за достъп до обществена информация, като съответно са изготвени решения за предоставяне на достъп съгласно изискванията на ЗДОИ.

Наблюдава се намаление с 36% на заявленията за достъп до обществена информация през 2025 г. в сравнение с 2024 г., когато са постъпили 22 заявления.

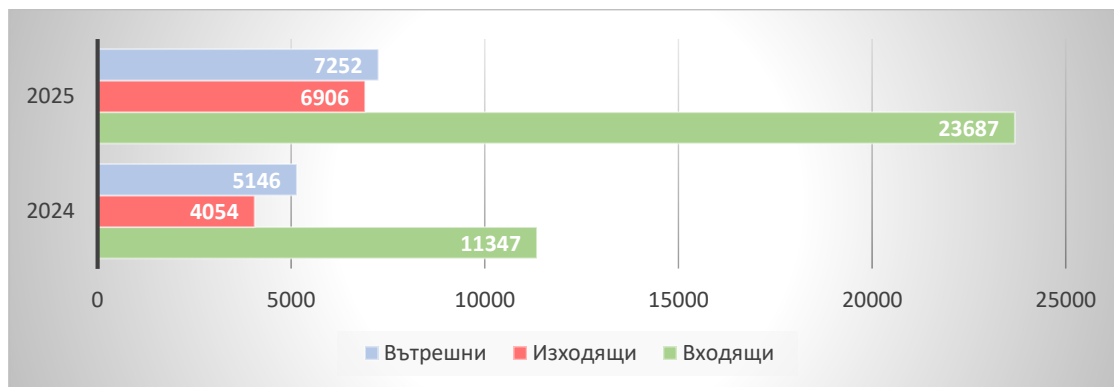
Административно обслужване.

Регистрираните документи в деловодната система „Евентис“ за централно деловодство съгласно действащите Вътрешни правила за реда и организацията на документооборота и Вътрешните правила за работа, чрез Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС), Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ), електронна поща, Български пощи, куриери и на ръка за периода **от 01 януари до 31 декември 2025 г. са общо 38 325 бр. като:**

- **входяща** кореспонденция в деловодна система „АИС Евентис“ е **23 687 бр.** В това число са документите, регистрирани чрез Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС), Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ), електронна поща, Български пощи, куриери и на ръка за централно управление.
- **вътрешна** кореспонденция в „АИС Евентис“ - **6 906 бр.**
- **изходяща** кореспонденция в „АИС Евентис“ - **7 252 бр.** В това число са документи, регистрирани и изпратени чрез Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС), Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) и Български пощи за централното управление.

Обработени документи в деловодната система Евентис за 2024 и 2025 г. (централно деловодство)

Чрез деловодната система „Евентис“, през 2024 г. са обработени 20 551 документа, докато през 2025 г. техният брой е 38 325 документа. Това представлява увеличение с 17 774 документа в абсолютна стойност. В процентно изражение се отчита ръст от 86,5% през 2025 г. спрямо 2024 г., което означава, че обемът на обработени документи е близо 1,84 пъти по-висок в сравнение с предходната година. Делът на обработени документи за двете години показва, че 2024 г. формира 34,9%, а за 2025 г. – 65,1% от общия документооборот за разглеждания период.

През 2025 г. е отчетен ръст от приблизително 41% на вътрешните документи спрямо 2024 г. Увеличението на вътрешните документи показва засилена вътрешна координация и документтооборот, което може да се тълкува с по-детайлно документиране на процесите и въвеждането на нови вътрешни процедури.

Динамиката и процентното изменение на изходящите документи се изразява с ръст от 70,4% спрямо 2024 г. обемът на изходящи документи през 2025 г. е приблизително 1,7 пъти по-голям в сравнение с 2024 г. Този индикатор показва засилена външна комуникация и по-висока административна активност.

Входящият документооборот през 2025 г. бележи ясно изразена възходяща тенденция, характеризираща се със значителен ръст от 109% спрямо 2024 г. или с над два пъти.

Анализът ясно показва, че през 2025 г. е имало значително по-висока натовареност спрямо 2024 г., наблюдаваната положителна динамика налага необходимост от прецизно планиране на човешките и техническите ресурси, с цел поддържане на ефективност, качество и своевременност при обработката на документи.

Информационно и комуникационно обслужване.

Системните администратори, отговорни за информационното и комуникационно обслужване на агенцията през 2025 г., извършиха редица дейности, сред тях са:

Поредица от мероприятия свързани с възможността за предстоящо въвеждане на система за управление на печата в агенцията, посредством наем на печатащи устройства, осигурени от външна фирма-изпълнител, като вместо това са закупени 30 многофункционални машини Ricoh и част от тях са инсталирани с цел подобряване работата в агенцията.

Стартирана е процедура по миграция на данни в Държавен хибриден частен облак.

Регулярно се актуализира информацията за конкурси в сайта на Агенцията.

Текущо се инсталират и конфигурират работни станции за нуждите на агенцията, както в интернет мрежата ѝ, така и в мрежата на АИС „Бежанци“.

Поддържа се активното мрежово оборудване – конфигуриране, наблюдение и контрол, както и поддръжка на непрекъсваеми токозахранващи устройства и охлаждащи климатични

инсталации в комуникационните помещения. Във връзка с информационното осигуряване се оказва постоянно съдействие на служителите в ДАБ при МС.

Текущо се извършват настройки и софтуерен „ъпгрейд“ на сървъри и персонални компютри-операционни системи и приложения, архивират се критични данни.

Инсталирана е и пусната в експлоатация система за контрол на достъпа в централната сградата на ДАБ при МС.

Отстранен е проблема с постоянното прекъсване на мрежата в сградата на бул. „Княгиня Мария Луиза“ 114 Б. Извършен е преглед на състоянието.

С цел подобряване на информационната инфраструктура е взето решение за преместване на мрежовия център, осъществяващ връзката с Internet, подразделенията и др. институции да бъде преместен от Овча Купел в централната сградата на агенцията, закупени са защитни стени, маршрутизатор и електронни комутатори.

Закупени са и са пуснати в експлоатация 12 бр. шредери за унищожаване на документи.

Изготвени са техническите задания за обществените поръчки свързани с информационните технологии.

Инсталирани са и ще се инсталират нови версии на програмните продукти имащи отношение към използването на еврото, като нова национална валута.

Извършвани са дейности свързани с контрол по сключените договори в областта на информационните технологии.

Оказвана е ежедневна помощ на всички служители нуждаещи се от нея в областта на информационните технологии.

Учрежденски архив в ДАБ при МС.

В изпълнение на Закона за Националния архивен фонд, Наредбата за реда за организирането, обработването, експертната, съхраняването и използването на документите в учрежденските архиви на държавните и общинските институции и Вътрешните правила за дейността на учрежденския архив на Държавна агенция за бежанците при МС, архивното звено на ДАБ при МС прие и обработи 506 броя класьори от деловодствата на централна администрация и териториалните поделения на агенцията.

Основният масив от документи в учрежденския архив на ДАБ при МС са личните бежански дела. Същите са постъпили от териториалните поделения на агенцията както следва: Приети, проверени, регистрирани и подредени в кутии и по стелажи са общо 14 325 бр. архивни единици, тук се наблюдава спад с 33,4%, като за същия период на 2024 г. са 21 502 бр.

Съгласно глава II, т. 5 на Насоките, относно процеса на регистрация за временна закрила, изпратени с писмо на ДАБ при МС от 23.02.2022 г., продължава предаването в ДАБ при МС, респективно в учрежденския архив, за съхранение на документите по извършената регистрация от всички създадени пунктове в страната. Формираният по това направление масив, включва документи, изпратени от Министерство на вътрешните работи. Обемът им е в размер на 6640 бр., молби и регистрационни листове на лица от Украйна, тук стойностите са видимо понижени спрямо 2024 г. когато са били 14 650 бр. или приблизително 54,7% намаление.

По заявка на териториалните поделения на ДАБ при МС и ДАБ при МС, от централния учрежденски архив са изпълнени 439 бр. предоставяния на ЛБД или са изготвяни копия от съхраняваните в тях документи, за същия период за 2024 г. заявките са били 471 бр. като количествените промени на стойностите са минимални само 6,8% спад.

През първото шестмесечие на 2025 г. от учрежденския архив са предадени архивни кутии с лични бежански дела от 2014, 2015, 2016 и 2017 г. - общо 84 бр. в архивохранилището

в ПМЗ „кв. Военна рампа“, РПЦ-София. По този начин там ще се съхраняват всички лични бежански дела от 1992 до 2017 год. включително.

Създадената добра организация на работа в учреденския архив на ДАБ при МС позволява търсенето и предаването да става бързо и експедитивно, а предоставяните документи и информация – навременни.

През първото полугодие на 2025 г. на основание чл. 25, т. 2 и чл. 27, ал. 1 и ал. 2 от Закона за национален архивен фонд (ЗНАФ) и заповед на директора на Централен държавен архив (ЦДА) е извършена основна проверка на учреденския архив на ДАБ при МС за спазването на ЗНАФ и Наредбата за организирането, обработването, експертизата, съхраняването и използването на документите в учреденските архиви на държавните и общинските институции. Констатациите, описани в констативен протокол сочат липса на изготвен и изпратен протокол до ЦДА от Постоянно действаща експертна група (ПДЕК) за наличието на ценни документи. Действащите Вътрешни правила за дейността на учреденския архив на ДАБ при МС не са актуализирани съобразно новата Наредбата за организирането, обработването, експертизата, съхраняването и използването на документите в учреденските архиви на държавните и общинските институции от април 2024 г. Наблюдава се липса на съставени протоколи и описи при смяна на завеждащия учреденски архив. При смяна на председателя и служителите не са съставени протоколи и описи за наличните документи.

След приключване на проверката са изведени три препоръки, да се извърши експертиза на ценността и научно-техническата обработка на документите в ДАБ при МС за период от 2002-2005 г. и ценните документи да се предадат за държавно съхранение в ЦДА. ПДЕК да провери, наличността и условията за съхраняването и опазването на документите със срок „П“ и „ЕК“ за периода 2016-2025 г., включително, като проверката се отрази в протокол. Да се актуализират Вътрешните правила спрямо нормативните промени. Дирекция АПОЧР работи стриктно за изпълнение на препоръките и спазването на сроковете през второто полугодие на 2025 г. Изготвена и подписана е заповед на председателя на ДАБ при МС за утвърждаване на Вътрешни правила за организацията и дейността на учреденския архив в Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет.

5. Устойчиво поддържане на качеството на условията за прием и настаняване в териториалните поделения на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет съгласно приложимите международни стандарти

През 2025 г., са разработени проекти и актуализирани множество вътрешноведомствени документи. Ефективно предприети действия по въвеждане на изцяло вътрешен оборот на документи съгласно Наредбата за обмена на документи в администрацията (НОДА) и съответно спазване на срока по т. 2 от Решение № 171 на Министерския съвет от 19 март 2025 г. За целта са приети следните правила:

- Вътрешните правила за обмена на документи в Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС);
- Вътрешни правила за вписване и заличаване на данни в регистъра на информационните ресурси за ДАБ при МС.
- Правилник за вътрешния трудов ред в ДАБ при МС;
- Вътрешни правила за дейността и организацията на управление на човешките ресурси в ДАБ при МС;

- Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в ДАБ при МС;
- Вътрешни правила за организацията на административното обслужване в ДАБ при МС;
- Вътрешни правила за организация на работата с предложенията и сигналите в Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет
 - Вътрешните правила за защита на личните данни в Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет;
- Вътрешни правила за здравословни и безопасни условия на труд в ДАБ при МС;
- Изготвен е проект на Антикоруptionен план на ДАБ при МС за 2026 г.

В областта на обществени поръчки, ДАБ при МС процедира:

- ОП за охрана по 7 обособени позиции – след обжалване на решенията на КЗК по обособени позиции от 2 до 7, ВАС се произнесе със становище за прекратяване на процедурите по ОП 2, 3, 5, 6 и 7. След решение на ВАС, беше сключен договор по ОП4 за охрана на ПМЗ Овча купел; по сключените договори за охрана на административната сграда на ДАБ и охрана в ПМЗ Овча купел се подписаха споразумения по ЗЗБУТ;
 - подписа се допълнително споразумение към действащия договор за доставяне на питейна вода за РПЦ – с. Баня за прекратяване на договора поради изчерпване на предвидения финансов ресурс и се сключи нов договор по обявената в края на 2024 г. процедура на договаряне без предварително обявление;
 - сключиха се две допълнителни споразумения – за реализиране на опцията за удължаване срока на действащия договор за доставка на електрическа енергия за териториалните поделения (до 31.12.2025 г.) и за допълнителни доставки в размер на 230 000 лв.;
 - във връзка с изчерпване на финансовия ресурс по предходния договор за мобилни съобщителни услуги е подписано допълнително споразумение за прекратяване на договора;
 - сключи се договор за предоставяне на мобилни съобщителни услуги (в сила от 06.01.);
 - сключиха се договори за доставка на тонери и други консумативи за печат с марки Ксерокс; Брадър и Канон; тонери с различни марки и съвместими тонери по рамкови споразумения на ЦОП;
 - изготвени са анекси за реализиране на предвидените опции в договорите за доставка на санитарно-хигиенни материали за удължаване срока до 30.04.2026 г. или до изчерпване на неусвоения финансов ресурс;
 - във връзка с промяна на лицето за организация и контакт беше подписан анекс към договора за мобилни телефонни услуги.

През годината бяха подготвени и проведени и следните поръчки:

- обявената в началото на годината ОП за предоставяне на електронни съобщителни услуги чрез фиксирани мрежи, беше прекратена след докладна записка от и.д. директор на дирекция АПОЧР поради необходимост от съществени промени в условията на обществената поръчка;
 - ОП за предоставяне на електронни съобщителни услуги чрез фиксирани мрежи за нуждите на ДАБ при МС и териториалните ѝ поделения за срок от 24 месеца и се сключи договор;

- проведоха се два вътрешни конкурентни избора за осигуряване на устни и на писмени преводи по рамкови споразумения на ЦОП; сключени са нови договори;
- ОП за доставка на тонери с марка Лексмарк по РС след изтичане срока на договор със същия предмет, сключен по процедура за възлагане чрез публично състезание и се сключи нов договор;
- ОП за доставка на активна електрическа енергия и изпълняване функциите на координатор на стандартна балансираща група. Сключен е договор;
- две поръчки чрез договаряне без предварително обявление за доставяне на питейна вода за РПЦ – Харманли и ТЦ – Пъстрогор и за РПЦ – София. Сключени са договори;
- две ОП за основен ремонт на сградния фонд на Корпус 1 и Корпус 2 в РПЦ – Харманли (инженеринг). Процедурата за Корпус 1 е прекратена поради нововъзникналата необходимост същият да бъде обявен за Помещение от затворен тип. За Корпус 2 предстои сключване на договор;
- след сключено рамково споразумение за доставка на автомобилни горива за органи на изпълнителната власт и техни администрации чрез карти за безналично плащане и проведен вътрешен конкурентен избор се сключи договор;
- ОП за ремонт на сграден фонд и инсталации; сключен е договор;
- ОП за застраховане на сградния фонд, сървърите и други ДМА по две обособени позиции; сключени са договори;
- ОП за застраховане на служебните МПС; сключен е договор;
- ОП за инженеринг с предмет климатизация на хале 13 в РПЦ Харманли. Сключен е договор;
- ОП за инженеринг – ремонт на отоплителната и котелната инсталации в РПЦ София, ПМЗ Враждебна. Сключен е договор;
- ОП за ремонт на покриви по 4 обособени позиции.
- За отчетния период са изготвени редица обявления за възложени поръчки, обявления за изменение, обявления за приключени договори и др., публикувани в електронните преписки на съответните поръчки в РОП и в Профила на купувача в ЦАИС ЕОП.
- Изготвиха се справки и документи за ДМП-МВР във връзка с одитен ангажимент от Одитния орган по ФУМИ; справки и документи във връзка с плащания по сключени договори, верифициране на разходи и последващ контрол на обществени поръчки, финансирани по ФУМИ и НФМ и документи във връзка с извършването на одит от ИА ОСЕС по проекти, финансирани с европейски средства. Във връзка с извършена финансова инспекция от АДФИ се изготвиха множество справки и документи (доклад № ДИД2-СФ-34-[5]/02.09.2025 г. от АДФИ, вх. № ФСД-27-646/03.09.2025 г. в ДАБ при МС).
- изготвиха се справки и документи във връзка с извършване на извънпланов одитен ангажимент от Звеното за вътрешен одит в администрацията на Министерския съвет;
- във връзка с подготовката на централизиран обществени поръчки своевременно бяха изготвени и подадени заявки до ЦОП чрез СЕВОП, а от м. юни – чрез ЦАИС ЕОП.
- Регулярно се изготвят докладни записки, придружаващи ги документи, инициирани от отделите на дирекцията, уведомителни писма до МФ, изготвят се описи на документите, съдържащи се в досиетата на съответните ОП, заповеди за комисии и други.
- Ежедневно се работи по актуализацията на водените регистри на сключените договори след проведени обществени поръчки и на договори с ниска стойност по чл. 20, ал. 4 от ЗОП.

- Регулярно се подават електронни заявки за издаване на удостоверения от НАП, ГИТ, Столична община и други общини и Министерство на правосъдието за участници, определени за изпълнители след проведени процедури по възлагане на обществени поръчки.
- В изпълнение на Списъка на предстоящи за възлагане обществени поръчки с ниска стойност по чл. 20, ал. 4 от ЗОП за 2025 г. са събрани оферти, инициирани и сключени следните договори:
 - Годишно абонаментно поддържане на софтуерната система ПОЛИКОНТ в ДАБ при МС и преминаване към уеб версия на системата;
 - Поддържане на хигиената на служебни автомобили на ДАБ при МС, включващо комплексно почистване, външно и вътрешно измиване – за централно управление и РПЦ – гр. София – териториално поделение на ДАБ при МС;
 - Поддържане на хигиената на служебни автомобили на ДАБ при МС, включващо комплексно почистване, външно и вътрешно измиване – за РПЦ – гр. Харманли – териториално поделение на ДАБ при МС;
 - Поддържане на хигиената на служебни автомобили на ДАБ при МС, включващо комплексно почистване, външно и вътрешно измиване – за ТЦ – с. Пъстрогор – териториално поделение на ДАБ при МС;
 - Ежедневен медиа мониторинг и анализ;
 - Хостинг, развитие и поддръжка на използваната в ДАБ при МС информационна система Eventis R7;
 - Годишна техническа поддръжка/профилактика на 150 бр. климатизатори – система Сплит, монтирани в Административната сграда на Агенцията в гр. София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 114 Б и в сградите на РПЦ – гр. София“ и годишна техническа поддръжка/профилактика на климатичната и вентилационната инсталации (КВИ) на първи етаж и сутерен в административната сграда на ДАБ при МС, находяща се в гр. София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 114 Б;
 - Годишна техническа поддръжка/профилактика на 35 броя климатични системи, монтирани в сградите на ТЦ – с. Пъстрогор;
 - Годишна техническа поддръжка/профилактика на 66 броя климатични системи, монтирани в сградите на РПЦ – гр. Харманли;
 - Годишна поддръжка и обслужване на пожароизвестителната инсталация, монтирана в сградите на ТЦ – с. Пъстрогор;
 - Годишна поддръжка и обслужване на пожароизвестителната система (ПИС) монтирана на 5-ти и 6-ти етажи в административната сграда на ДАБ при МС с адрес: гр. София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 114 Б;
 - Извършване на профилактични медицински прегледи и изследвания на служителите на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет и нейните териториални поделения;
 - Годишна поддръжка и обслужване на пожароизвестителната система монтирана в сградата на РПЦ – гр. София, отдел ПМЗ – кв. „Овча купел“;
 - Годишна поддръжка и обслужване на системата за техническа охрана и сигнализация (СОТ система) на РПЦ – гр. София, отдел ПМЗ – кв. „Овча купел“;
 - Годишна поддръжка и обслужване на автоматичните пожароизвестителни системи в сградите на РПЦ – гр. София, отдел ПМЗ – кв. „Военна рампа“ и ПМЗ – кв. „Враждебна“;

- Отстъпване правото на ползване, абонаментно обслужване и поддръжка на системата за управление на човешките ресурси „Омекс 2000“;
- Осъществяване на технически надзор върху съоръжения с повишена опасност – водогрейни котли и газова инсталация в РПЦ–гр. София, ПМЗ-Овча купел и ПМЗ- Враждебна, водогреен котел в РПЦ–с. Баня;
 - Техническа поддръжка на интернет страницата на ДАБ при МС;
 - Изпомпване, транспортиране и почистване на утайка от модулни пречиствателни станции за отпадъчни води, находящи се в РПЦ – гр. Харманли, РПЦ – с. Баня и ТЦ – с. Пъстрогор;
 - Абонаментна техническа поддръжка на съоръжение с повишена опасност (СПО) собственост на Възложителя – един брой водогреен котел марка „VITOROND“ 200, находящ се в РПЦ – с. Баня, община Нова Загора, териториално поделение на ДАБ при МС;
 - Абонаментна техническа поддръжка на съоръжения с повишена опасност (СПО) – водогрейни котли и газова инсталация в РПЦ – гр. София, отдели ПМЗ – кв. „Овча купел“ и ПМЗ – кв. „Враждебна“;
 - Отстъпване правото на ползване на софтуерната система „Профил на купувача“;
 - Отстъпване правото на ползване на правно-информационни системи;
 - Изграждане на система за контрол на достъпа в сградата на Агенцията;
 - Технически надзор на СПО в РПЦ Харманли и ТЦ Пъстрогор;
 - Третиране и извозване на опасни отпадъци в РПЦ Харманли и ТЦ Пъстрогор;
 - Годишна поддръжка и ремонт на ПИС в РПЦ Баня;
 - Годишна поддръжка и ремонт на ПИС в РПЦ Харманли;
 - Годишна поддръжка и ремонт на ПИС в сградата на Агенцията;
 - Абонаментно техническо поддържане на МПСОВ в РПЦ Харманли;
 - Абонаментно техническо поддържане на МПСОВ в РПЦ Баня;
 - Абонаментно техническо поддържане на МПСОВ в ТЦ Пъстрогор;
 - Предоставяне на пощенски и куриерски услуги;
 - Годишна поддръжка, обслужване и ремонт на системите за видеонаблюдение;
 - Доставка на 34 броя мултифункционални устройства;
 - Доставка на 12 броя устройства за унищожаване на документи;
 - Извършване на пълен преглед на комуникационната инфраструктура в сградата на централно управление на ДАБ при МС;
 - Обработка на документи на хартиен носител;
 - Доставка на мрежови устройства;
 - Доставка на защитни стени;
 - Доставка и монтаж на климатици;
 - Доставка на нискотемпературен хладилен контейнер за нуждите на ПМЗ Военна рампа, РПЦ София;
 - Годишна абонаментно поддържане на софтуерната система за финансов контрол;
 - Следгаранционна софтуерна поддръжка на АИС Бежанци;
 - 5 договора за публикуване на информационни материали (статии, интервюта, новини) и студийни интервюта.

6. Повишаване качеството на социална подкрепа и здравни грижи и подобряване на процеса на културна и социална адаптация на търсещите международна закрила чужденци, настанени в териториалните поделения на ДАБ при МС.

Идентификация и оценка на потребностите на лица, принадлежащи към уязвима група

През 2025 г. експертите по социални дейности в ДАБ при МС осъществяват дейности, подпомагащи процеса на социална адаптация и културна ориентация, достъпа до права и услуги на търсещите международна закрила чужденци, като продължиха добрата практика, да прилагат индивидуален подход в работата си. От уязвимите лица и лицата със специални потребности най-голяма е групата на непридружените деца. За периода в ДАБ при МС са регистрирани **573** непридружени деца, търсещи международна закрила, за 2024 г. са били **2601**.

Лицата с други уязвимости, настанени в териториалните поделения през 2025 г. са както следва: Възрастни хора – 1 (2024 г. са 5); Самотни родители – 6 (2024 г. са 35); Бременни жени – 4 (за 2024 г. са 5); Лица с хронични или други тежки здравословни заболявания – 14 (за 2024 г. са 26); Лица с увреждания – 9 (за 2024 г. са 13); Лица с психични разстройства – 16 (за 2024 г. са 55); ЛГБТИ – 1 (за 2024 г. са 5).

За идентифициране на уязвими лица и лица със специални потребности служителите работят с утвърдените инструменти - идентификация и оценка на нуждите, план за подкрепа, социална консултация. В работата се ползват насоките на Инструмента на АЕСУ за определяне на лица със специални потребности, прилага се индивидуален подход и се провеждат социални интервюта и консултации.

Прилагане на индивидуален подход и полагане специални грижи за непридружените деца.

Прилагането на индивидуален подход и полагане специални грижи за непридружените деца, с оглед най-добрия интерес на детето, е водещ принцип на работа при изпълнение на функционалните компетентности и конкретни задачи от експертите отговарящи за процеса.

Във всички териториални поделения се ползват ефективни инструменти за работа с непридружени деца и придружени деца в риск - Формуляри за Бърза оценка на най-добрия интерес на детето и Пълна оценка, Ръководство за оценка на риска, след които, при установена необходимост, следва план за насочване към медицински услуги, специализирана психологическа подкрепа; правни услуги; издирване на семейството, възстановяване на връзката със семейството; събиране на семейството; алтернативна грижа; образование, материална подкрепа и др.

За отчетния период са извършени: идентификация и оценка на нуждите на 235 лица (за 2024 г. са 1054); бързи оценки на най-добрия интерес на детето 441 (за 2024 г. са 1623); пълни оценки на най-добрия интерес на детето 66 (за 2024 г. са 18).

Насочване към специализирани грижи и услуги на търсещи международна закрила лица.

Основната роля на експертите е оказване на съдействие на настанени в ТП за ефективен достъп до социални и здравни грижи, осъществяването на социална и материална подкрепа.

Служителите на ДАБ при МС оказват подкрепа на търсещите международна закрила за: осигуряване на достъп до безплатни медицински грижи и услуги, записване при общопрактикуващ лекар; придружаване до личния лекар за преглед и взимане на направления; записване на час и придружаване за преглед при лекар-специалист; съдействие за прием и изписване от болнични заведения; издаване на спешни служебни бележки за здравно-осигурителен статус; издаване на здравноосигурителни и рецептурни книжки; осигуряване на преводач/медиатор при медицински прегледи; осигуряване на транспорт, при необходимост; организиране и придружаване до РЗИ за изследвания и задължителна ваксинация на децата.

Лицата, търсещи закрила се подпомагат също така в подготовката на документи; издаване на удостоверения; свързване с работодатели, налице е нужда от включване в квалификационни курсове и провеждане на повече срещи с работодатели. В периода януари-декември 2025 г. са проведени информационни сесии, вследствие на които са издадени 847 служебни бележки за пазара на труда.

За периода 195 лица, търсещи международна закрила чужденци са записани на личен лекар, за 2024 г. са били 5571; 240 лица, търсещи международна закрила чужденци са придружени от експертите на ДАБ при МС до здравни заведения.

Психологическата грижа - За психологическата грижа на настанените е приложен Въпросник за идентификация на хора, търсещи закрила с травматичен опит на 74 лица, за 2024 г. са 77 лица. Ниво на риск от травма: нулев риск – 8 (2024 г. е 9); нисък риск – 43 (за 2024 е 41); среден риск – 21 (за 2024 г. е 24) и висок риск – 2 (за 2024 г. е 3). Държави на произход - Сирия, Афганистан, Мароко, Русия, Ирак, Иран, Бангладеш и Турция. Насочени към психиатър - 82 лица, респективно за 2024 г. са 55 лица. МОМ - 47 лица, преминали през психолог (мъже - 24; жени - 23). Първични консултации - 47. Държави на произход - Сирия, Афганистан, Украйна и Ирак и Таджикистан. Център „Надя“ - 472 лица, преминали през психолог/психиатър. От тях 113 мъже и 359 жени. От психиатричните диагнози на първо място е Посттравматичното стресово разстройство, следва Адаптационната реакция и Невротичните разстройства.

Основните проблеми от психологична гледна точка за лицата, търсещи международна закрила са свързани с депресията (принудителното преместване; трудностите да преработят загубата на близки хора; раздялата с тях и родното място, неспособността да се радват на ежедневието живот, загубата на надежда и планове за бъдещето). Предизвикателство в дейността е трудната идентификация на лица, на които е оказано психическо, сексуално, физическо насилие и други форми.

За оказване на допълнителна здравна подкрепа към търсещите закрила и обезпечаване дейността на здравните кабинети ДАБ при МС осигурява лекарства и медицински консумативи.

Включване на децата в българската образователната система

ДАБ при МС продължава работа и по включване на децата в българската образователната система. За учебната година 2025/2026 г. са записани в училище 27 деца, наблюдава се спад на желаещи като през 2024 г. са били 55 деца. Предизвикателство в работата на социалните експертите е преодоляване на идентифицираната незадоволителна заинтересованост за включване в българската образователна система и изучаване на български език от страна на лицата, търсещи закрила. Налице са проблеми с дисциплината и мотивацията на непродружените деца-ученици за посещаване на учебните заведения, което затруднява процеса на обучение в училище и самоподготовката им. Въпреки полаганите усилия и провежданите индивидуални информационни сесии за ползата от образованието, няма редовна посещаемост на учебните занятия.

Организиране и провеждане на курсове по български език за търсещи закрила чужденци

Поради липса на сведения в бюджета на ДАБ за провеждане на обучителни курсове през 2025 г., такива не са провеждани. Обученията по български език са провеждани от НПО – Каритас. През обучение са преминали 14 деца от Харманли. Проведените са мероприятия с културна, спортна и развлекателна насоченост (съвместно с партньори - НПО, други организации). Необходима е упорита и последователна работа в посока информация, мотивация и подобряване на комуникацията с търсещите закрила, съобразена с културните и религиозните им особености. При работата с тези групи лица, следва да бъде направена оценка на способностите им да възприемат и осмислят представената им информация.

Провеждане на информационни сесии, тематични беседи и социални консултации

Експерти от ДАБ при МС провеждаха регулярно тематични информационни сесии и беседи относно: лична хигиена, права и задължения на търсещите закрила, трудова заетост и професионално ориентиране, както „Природни забележителности в България“, „Български бит и култура“ и др.

Общият брой на проведените информационни сесии е **397**.

Провеждане на мероприятия за социална адаптация и културна ориентация на търсещи международна закрила лица

През отчетния период, като част от процеса за социална адаптация и културна ориентация на търсещите международна закрила, бяха организирани самостоятелно от ДАБ при МС или съвместно с НПО различни тематични събития, спортни празници и чествания, арт занимания и други мероприятия, проведени в или извън ТП.

Въпреки постоянно полаганите грижи и ангажираност на социалните експерти на ДАБ при МС, свързани със здравето и поддържането на подходяща хигиена от ТМЗ лица, основно предизвикателство пред ДАБ при МС остава работата по предприемане на превантивни мерки.

Регулярна съвместната дейност с компетентните институции и организации по въпроси, свързани с търсещи международна закрила лица

За изпълнение на дейности по функционална компетентност продължава успешното сътрудничество с други институции в изпълнителната власт - МВР, МТСП, ДАЗД, АСП, ДСП/ОЗД, НБПП.

С оглед най-добрия интерес на детето за периода 01.01.2025 г. - 31.12.2025 г., бяха успешно настанени **39** непридружени деца в социални услуги и 4 в приемни семейства.

Продължава съвместната дейност на експертите от ДСДА с представители на ДСП, отдел „Закрила на детето“, по отношение настаняването на непридружени деца, получили международна закрила в социални услуги, следвайки най-добрия интерес на детето. Работи се в посока повишаване на информираността на НН/НМ от ползата и предимствата при настаняване в социална услуга.

За отчетния период следва да се отчете успешно сътрудничество между ДАБ при МС, Каритас - България, СЖББ, МОМ, център „Надя“, БЧК, фондация „Рийчаут“ и други

неправителствени организации, във връзка с изпълнението на дейности по проекти. Част от дейностите включват:

Консултации по професионално ориентиране, кариерно ориентиране и личностно развитие. Във всички териториални поделения бяха организирани трудови борси с представители на различни юридически лица, с цел презентирание на дейността им на работа. На една от последните трудови борси, собственик на голям завод в гр. Пловдив е предложил освен работа, настаняване в подходящо жилище, заплащане на транспортни разходи и първаночно финансово стимулиране. Въпреки усилията на всички експерти, по време на трудовите борси се наблюдава незаинтересованост от страна на търсещите международна закрила граждани.

През 2025 г. изготвените интеграционни профили и заявления са: 124.

Продължава активния обмен на информация и изграждането на работещи механизми за сътрудничество с представители на местната власт за успешно решаване на възникнали проблеми на търсещите международна закрила лица: настаняване в социална услуга на непридружените деца, с оглед защита на най-добрия интерес на детето; включване в българската образователна система на непридружените деца; повишаване качеството на здравната и социална грижа.

Идентифицирана е нуждата от:

- Разработване на мерки, които да активизират интереса за включване в българската образователна система
- Проактивно поведение на социалните експерти във връзка с извеждане и настаняване на непридружени деца, получили бежански или хуманитарен статут, в социални услуги в приемащата общност.
- Непрекъснато повишаване на специалните компетентности на експертите от ДСДА във връзка с вменените компетентности.

През 2025 г. експерти от ДАБ при МС участват в семинари и обучения за повишаване на общата и специална компетентност:

- „Идентификация на уязвими лица със специални потребности“;
- „Планиране за адекватен капацитет“, семинар, организиран от АЕСУ;
- „Работен процес за идентифициране на специални нужди. Подкрепа на АЕСУ в областта на приема в България“, семинар , организиран от АЕСУ;
- „Представяне на помагало „Детско полицейско управление - курс за деца бежанци и мигранти“ и албум „София за вас“, събитието е организирано от фондация „Рийчаут“;
- „Уча, свързвам се, успявам. Интеграция на млади бежанци чрез обучение“, обучение, организирано от УНСС;
- „Оценка на картографиране на наличните многосекторни услуги и програми за психично здраве, за психо-социална подкрепа на мигранти и бежанци в България“ - конференция, организирана от Национален център по общественото здраве и анализи към МЗ;
- „Методология за идентифициране и защита на бежанци, жертви на насилие, основано на пола“, обучение, организирано от ФАР;
- „Укрепване на съдебната власт и работещите на първа линия за борба с трафика на деца“, кръгла маса, организирана от Център за изследване на демокрацията“;
- „Закрила на детето от онлайн насилие“, кръгла маса, организирана от Национален център за безопасен интернет;
- „Представяне на формуляр за междуведомствено насочване“, онлайн среща, организирана от ВКБООН;
- „Права на децата“, семинар, организиран от НБУ;

- „Докладване, реагиране и подкрепа за деца, избягали от семейна среда, специализирани институции или социални услуги от резидентен тип“, междуинституционална среща, организирана от център „Надя“;
- „Превенция на насилие и злоупотреба с деца - План за действие за периода 2025-2026 г.“, онлайн среща, организирана от ДАЗД;
- „Трафик на хора: Пътят на трудовата миграция - клопки и възможности за ГТС“, конференция, организирана от НКБТХ;
- „Ключови умения за професионалисти при работата им с бежанци“, обучение, организирано от Childhood;
- „Отчет за изпълнение на Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване - 2020-2030 г., онлайн среща;
- „Обсъждане на плана за действие в изпълнение на препоръка на Съвета на Европа за създаване на Европейска гаранция на детето 2020-2030 г., среща, организирана от МТСП;
- Междуинституционална работна група „Превенция на насилието и злоупотреба с деца“ към Националния съвен за закрила на детето – ДАЗД;
- „Безопасно пространство за жени и момичета“, среща, организирана от фондация „Асоциация Анимус“;
- „Подкрепа за законни представители на непридружени деца“ по проект „GUIDE“, организирана от НМД;
- „Подкрепа на деца бежанци“, събитие, организирано от УНИЦЕФ;
- „Робота с непридружени деца“, проект на „Каритас“
- „Психично здраве“, международна конференция;
- „Представяне на Регионален план за реакция на бежанците 2025-2026 г., Национална координационна среща, организирана от ВКБООН;
- Работна група за разработване на Стратегия за прием на търсещи закрила ГТС;
- Постоянно действаща експертна работна група за архивиране на документооборота в ДАБ при МС;
- Работна група към НСРЖМРБ към МС.

ДАБ при МС има Споразумения за сътрудничество и подготовката на договори за безвъзмездно предоставяне на материална и нематериална подкрепа от донорски организации.

В рамките на договорите за предоставяне на безвъзмездна подкрепа, бяха раздадени хранителни продукти съгласно договор за дарение. В изпълнение на подписани договори за дарения, предвидените количества хранителни продукти и материална помощ достигат до всички лица в нужда, настанени в ТП на ДАБ при МС.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дейността на ДАБ при МС през отчетения период е насочена към постигане на ефективно управление и изпълнение на стратегическите и ежегодни цели. Агенцията продължи усилията в прилагането на фундаментално заложените добри управленски практики в националната политиката за предоставяне на международна закрила и поддържане на устойчивост базирани на анализ с предсказуемост и контрол. Водещо в дейността на ДАБ при МС при провеждане на процедурата за международна закрила е общата политика на Република България в областта на миграцията, интеграцията и убежището, отговаряща на националните интереси и на съгласувания подход на държавите членки и институциите на Европейския съюз,

както и на принципите на международното право. Агенцията продължава поддържането на добра координация и партньорство в конкретния случай следва да се разбира освен междуинституционално, с местната власт, със социалните партньори, с международните и неправителствени организации още и във вътрешноведомствен план – между отделните дирекции и отдели. Без оптималните възможности за координация в изпълнение на отделните им дейности е невъзможно да бъде постигната една от най-важните цели на ДАБ при МС – качествено провеждане и оптимизиране на процеса за предоставяне на международна закрила.

ДАБ при МС поддържа процеса на отчетност, мониторинг и контрол. Периодичният анализ за провеждането на производството за международна закрила е необходима мярка за постигане на правилна, ефективна и законосъобразна процедура, базирана на обективно и безпристрастно разглеждане на молбите за международна закрила.

Управлението на миграцията и осигуряването на стабилност са в основата на всички страни членки на Европейския съюз, и са неделими от социалното единство на европейското общество. От ключово значение е укрепване на системата за международна закрила, повишаване на ефективността на закрилата и създаване на основа за намиране на решения, в практическата дейност на ДАБ при МС, свързана с административното управление на сложния и многостранен процес при провеждането на процедура за международна закрила. ДАБ при МС се стреми адекватно да реагира на промените, фокусирайки своите усилия върху резултата на изпълнение на дейностите и ангажираност към поставените цели.